kranjski tekstilec

Izdaja: Delovni kolektiv Tekstilne industrije Tiskanina-Inteks, Kranj — Odg. urednik: P. Gunčar — Ured. odb.: Anton Miklavčič, inž. Alenka Korče, Lea Miklus, Pavla Konc, Francka Zupanc, Vili Zirkelbach, Ivan Mauser, Ivan Rebolj, Janko Zupan, Ivo Jereb, Tine Rojina, inž. Franc Indihar, Boris Pertot, Katarina Lupša, Anica Lokar — Telefon: 2881-84 — Tisk: ČP »Gorenjski tisk«, Kranj

LETO V. 26. JUNIJA 1962 ŠT. 7

LIST TEKSTILNE INDUSTRIJE TISKANINA·INTEKS KRANJ

Kako je s prostimi sobotami?

Iz tkalnice I smo dobili naslednje vprašanje:

Zanima nas, kdaj bo naše podjetje vpeljalo skrajšani delovni čas.

Delavka pravi dalje: »Prizidek predilnice je gotov, demontaža in montaža tudi, v tkalnici že teče novih 100 Picanolov; vse je torej izvršeno, kot se je prvotno predvidevalo, da je potrebno, le skrajšani delovni teden od 48 na 45 ur še ni vpeljan. Mar smo še vedno pod planom? Ali so morda nastale nove težave in zapreke, da ne izvedemo te olajšave, o kateri se je na raznih sestankih toliko govorilo in obljubljalo.

Prosimo, če nam lahko na postavljeno vprašanje primerno odgovorite!«

(Odgovarja tehnični direktor tovariš Tone Čare.)

V poslednjem času se pogosto pojavlja vprašanje: KAKO JE S PROSTIMI SOBOTAMI, O KATERIH SMO VELIKO RAZPRAVLJALI NA RAZNIH SESTANKIH V PODJETJU.

V začetku tega leta je dala sindikalna podružnica pobudo, da bi tudi v našem podjetju uvedli skrajšan delovni tednik, od 48 na 45 delovnih ur. Ker bi tak delovni čas ne odgovarjal za dober potek proizvodnje in bi določene težave nastale tudi s prevozi, je bil izdelan predlog, naj bi bila prosto vsaka druga sobota.

Ko smo sestavljali predlog, smo predpostavljali, da bodo vse investicije (predvidene v tem letu!) gotove v določenih rokih, ker bi v tem primeru (takrat smo imeli takšne podatke!) mesečne plane izvrševali in celo presegli, kvaliteta pa bi bila vsaj tolikšna, kot leta 1961.

PO PETIH MESECIH POSLOVANJA PA SO REZULTATI NASLEDNJI:

— predilnica I še do danes ni dobila oblog za 13 mikalnikov (torej daleč čez postavljeni rok!)

— tkalnica I je dala v pogon 50 Picanolov (listovk) šele sredi maja, namesto v začetku januarja,

— oplemenitilnica I ne more koristiti vseh kapacitet širokega rolo tiskarskega stroja, ker ni dovolj desenov na širokih valjčkih, ki jih trenutno še ne moremo delati v naši gravuri, še hujše pa je, da nima niti dovolj valjev za izdelavo desenov,

— montaža nove belilnice se je zavlekla najmanj za 3 mesece, ker jo je zavirala počasna gradnja stavbe,

— tkalnica II pa bo pognala 56 novih statev šele 1. julija.

Zaradi navedenih zakasnelih investicij (vzrok je večidel pomanjkanje deviznih sredstev!) so seveda nastopile objektivne težave, ki so onemogočile pravilno

● (na zadnji strani dalje)

Primerjava kvalitet	1961 januar-april	1962 januar-april
OBRAT I — gotove tkanine	%	%
regularne tkanine	93,7	91,6
tkanine s popustom	2,8	4,1
metrski ostanki	0,3	0,2
kg ostanki	3,2	4,1
OBRAT II — gotove tkanine		
regularne tkanine	72,4	56,5
tkanine s popustom	24,8	40,6
metrski ostanki	2,8	2,9
OBRAT I — surove tkanine		
I kvaliteta	66,39	64,97
II kvaliteta	32,89	34,20
III in IV kvaliteta	0,72	0,83
OBRAT II — surove tkanine		
I kvaliteta	55,4	62,5
II kvaliteta	42,0	35,0
III in IV kvaliteta	2,6	2,5

Le majhen del cevi, ki jih ima kotel v novi kotlarni II

Spremembe v organizacijski shemi

V zadnji številki smo objavili program sej CDS in UO za mesec junij in julij. Po programu je predvideno, da bosta — UO 2. julija in CDS 16. julija — organa razpravljala o predlogu za spremembe v organizacijski shemi podjetja. V nadaljevanju boste brali podrobnosti oziroma razloge, zakaj so določene spremembe sheme potrebne.

Uredništvo

(Piše: Tone Čare — teh. direktor)

Hiter razvoj podjetja in skoraj enoletna praksa po združitvi sta pokazala slabosti v organizacijski strukturi podjetja. Te slabosti so vidnejše predvsem v tehničnem sektorju, ki zaradi svoje obsežnosti ne more posameznemu problemu posvetiti dovolj pozornosti, pa se zato naloge obdelajo bolj površinsko, sprejemajo se sklepi, ki niso dovolj proučeni — predvsem v izvajanju novih investicij — itd. Zaradi tega je bila izdelana nova shema z novimi delokrogi oziroma področji dela, ki bi naj dosedanje pomanjkljivosti odstranila, predvsem na področju kontrole, razvoja, raziskovanja in operativnega vodenja. Nova shema predvideva ustanovitev nove samostojne kontrolno-razvojne službe tako da bi se število samostojnih služb oziroma sektorjev povečalo od današnjih 6 na 7 v prihodnosti, in sicer:

sekretariat, kadrovsko-socialna služba, ekonomsko organizacijska služba, kontrolno-razvojna služba, tehnični sektor, komercialni in finančni sektor.

Organizacijska shema in struktura delovnih mest sekretariata, kadrovsko-socialnih služb, ekonomsko-organizacijske službe (dosedaj je delala pod nazivom: sektor priprave in organizacije dela), komercialnega sektorja in finančnega sektorja ostane nespremenjena.

Sedanji tehnični sektor pa se reorganizira tako, da se izloči iz njega kontrolno-laboratorijsko službo, ki se jo vključi v sektor kontrolno-razvojne službe.

Kontrolno-razvojna služba ima v svojem sklopu: Centralni laboratorij, ki je razdeljen na fizikalnega in kemičnega; predilniški laboratorij I in II, klasersko službo, operativno kontrolo, raziskovalni oddelek, razvojni oddelek. Ta služba drži neposredno preveravo z obratnim laboratorijem oplemenitilnice I in II. Koristi njihove podatke in izsledke ter v dogovoru z obratovodstvi oplemenitilnica daje posebne kontrolne naloge, ki jih je možno v njihovem območju izvršiti.

Obe čistilnici blaga in adjustirnici spadata k obratovodstvu. — Kontrolna služba jima predpisuje način klasiranja, vsklajuje kvalitetne normative ter odgovarja (in rešuje) za vso problematiko, ki se pojavlja na področju ocenjevanja kvalitete.

Kontrolna služba sodeluje tudi s komercialnim sektorjem pri obravnavanju kvalitetnih določil za izvozne pogodbe.

Delokrog centralnega laboratorija ostane nespremenjen.

Predilniška laboratorija I in II ter operativna kontrola kvalitete tkalnic I in II in še kontroli kvalitete oplemenitilnic I in II se izločijo od dosedanjih obratovodževali neposrednega načina. Razslužbo, predvsem z nalogo, da se njihovo delo in delovanje sinhronizira, zaradi enotnih smernic dela in zaradi enakih kriterijev ocenjevanja.

Glede podatkov laboratorijev in kontrol kvalitete, ki jih potrebujejo obratovodstva za operativno izvajanje nalog, bi se posluževal neposrednega načina. Razumljivo je, da bodo laboratoriji in kontrole kvalitete morali zbirati še nadalje vse tiste podatke, ki jih obratovodstva potrebujejo.

Klaserska služba spada, kot kontrolni organ za bombaž, v kontrolno službo, hkrati pa bo, v povezavi s tehničnim sektorjem, vodila nabavo bombaža in imela nadzor nad manipulacijo in

●● (dalje na zadnji strani)

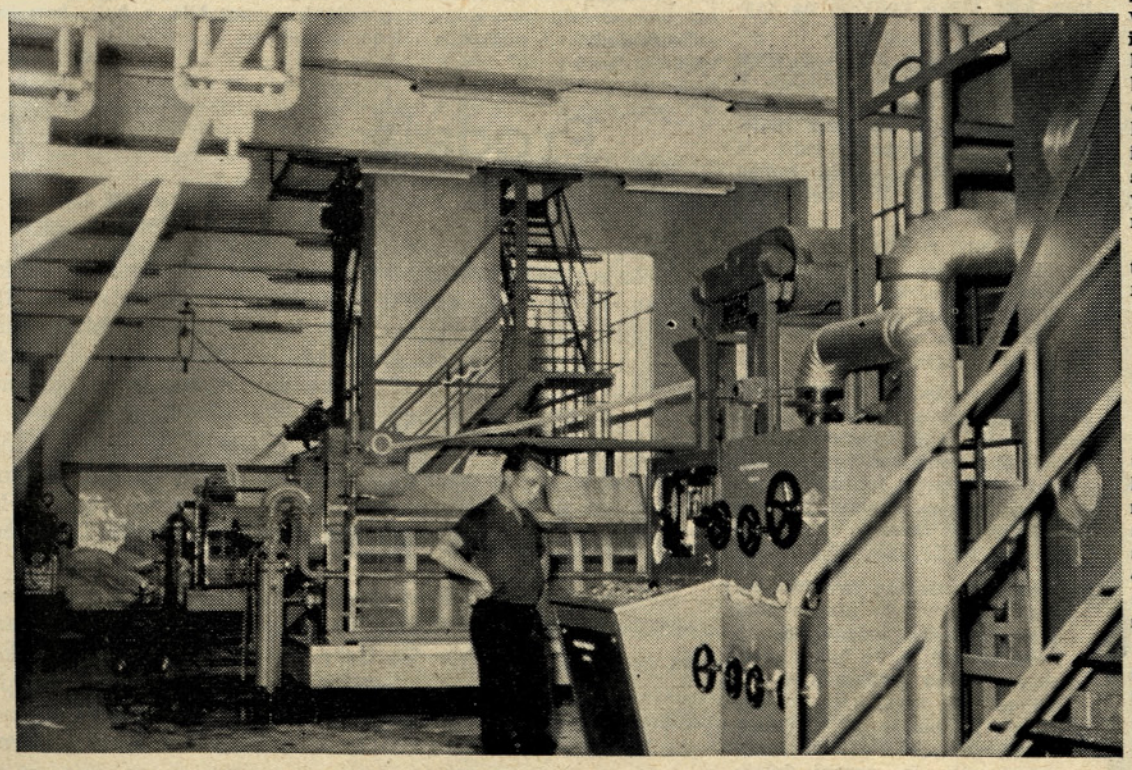

Nova Belilnica je izredno lepa in moderna. Tuji strokovnjaki, ki so jo postavili pravijo, da je najlepša v Evropi

Izvrševanje planov v EE

IZVRŠEVANJE PLANOV V POSAMEZNIH EE

V članku so navedeni podatki za mesec maj in posebej še za prvih pet mesecev.

PREDILNICA I

V tej ekonomski enoti so maja dosegli 92,6 odst. plana, kumulativno od januarja do kraja maja pa 88,3 odst. Rezultati so mišljeni za efektivne kg.

Pisali smo že, da predilnica ne izpolnjuje plan zaradi objektivnih razlogov; trenutno obratuje s 67 mikalniki, kar pa ne zadostuje. Nekaj starih mikalnikov še nima oblog, vendar pričakujejo, da jih bo v kratkem prispelo 13. Kljub predvidenim oblogam pa kapacitete še vedno ne bodo zadostovale. Predilnica I nujno računa s še 20 novimi mikalniki.

Celotno osebje si zelo prizadeva, da bi izkoristilo vse možnosti in tako doseglo kar najboljši uspeh, vendar manjkajočih strojev le ni možno popolnoma nadoknaditi, kljub enoizmenskemu nedeljskemu obratovanju.

PREDILNICA II

V tej enoti so maja izvršili plan s 113,7 odst. v ef. kg, kumulativno pa znaša procent 106,2. Predilnica II nima večjih težav pri izpolnjevanju plana.

TKALNICA II

V maju je ta EE dosegla v tm 99 odst., v kv. m pa 100 odst., medtem ko znaša rezultat za prvih pet mesecev 101,2 v tm in 101,4 v kv. metrih.

V tem obratu je že 18 čeških statev v pogonu, ostalih 26 pa že montirajo. Na teh strojih bodo takoj ko bodo montirani začeli z izmenskim obratovanjem. Zadnje čase imajo težave z vlago, posebno pa s kvaliteto izdelkov, ki se je znatno poslabšala.

TKALNICA I

Za maj je njen rezultat 107,7 odst. v tm, kumulativno pa 101 odst. Ta rezultat bi bil lahko še večji, če ne bi bilo v prejšnjih mesecih težav z nabavo Picalon statev. Le-te so prispele s petmesečno zamudo. Delno zavira proizvodnjo tudi slaba kvaliteta preje. Težave so nastopile tudi v škrobilnici, in sicer zaradi izdelave oziroma prehoda na boljši asortiment. V škrobilnici bi tkalnica I potrebovala nov škrobilni stroj, v pripravi pa nov križno-navijalni stroj.

OPLEMENITILNICA I

V tem obratu se stanje sedaj izboljšuje, saj so maja dosegli kar 106,5 odst. plana v tm, v kv. m pa 101,6. Kumulativno pa so še vedno pod planom, in sicer imajo 98,4 odst. v tm in 92,4 odst. v kv metrih. Stanje se je izboljšalo predvsem zato, ker temu obratu sedaj pomaga oplemenitilnica II, in sicer pri barvanju in sušenju. Dosedanji izpad bo oplemenitilnica I nadoknadila v prihodnjih mesecih, nekaj pa v času dopustov.

OPLEMENITILNICA II

Ta enota stoji zelo dobro, kar dokazuje tudi njen rezultat za maj, saj znaša kar 126,4 odst. v kv. m, kumulativno pa 103,1 odst. Izpad, ki je nastal meseca aprila, so nadoknadili že maja.

Iz podatkov lahko vidite, da se razmere kar v vseh enotah izboljšujejo, pa zato lahko pričakujemo, da bo letni plan podjetja do kraja leta dosežen oziroma celo prekoračen. Seveda pa bo treba vložiti vse sile, posebno pa posvetiti največ pozornosti kvaliteti izdelkov, ki zadnje čase kaj slabo kaže.

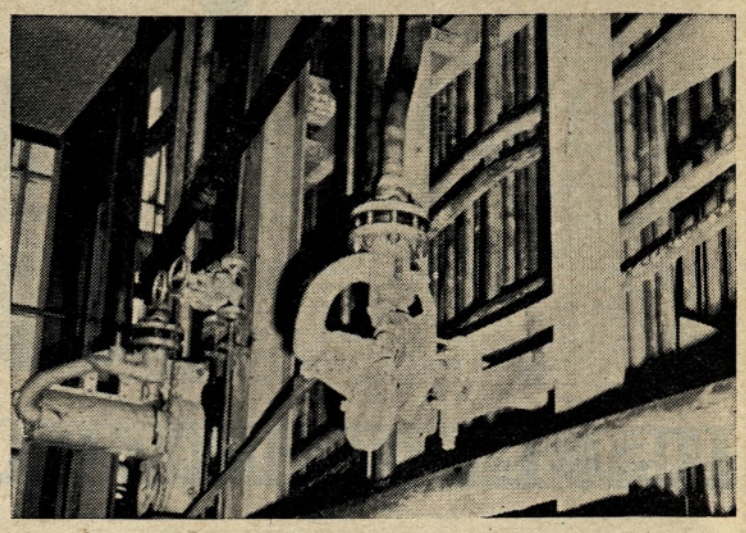

Na sliki vidite del novega kotla v kotlarni II, ki bo kmalu gotov

Preberite: obratne nezgode v maju (obrat I)

V današnji, in v vseh bodočih številkah, boste lahko brali o obratnih nezgodah, o vzrokih in posledicah in drugo.

Svaril ni nikoli preveč, pa si zato to rubriko redno preberite, saj vam bo dostikrat v pomoč in poduk.

Uredništvo

ANA SUKIČ

1. Delovno mesto: raztezalka v obratu I
2. Vzrok in opis nezgode: kršenje pravil HTV! Pri čiščenju stroja — med obratovanjem — je vtaknila mezinec desne roke med odvijalni valček in vlagalno glavo ter si ga poškodovala.
3. Posledica: poškodba mezinca na desni roki.
4. Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 10 delovnih dni oziroma 80 ur; izguba narodnega dohodka je 8100 dinarjev. Podjetje je izplačalo 2318 dinarjev in socialno zavarovanje 5408 dinarjev. Skupna izguba zaradi njenega bolovanja je 15.826 din.
5. Preventiva: vsako čiščenje ali mazanje strojev je med obratovanjem strogo prepovedano.

ANTON VRTAČNIK

1. Delovno mesto: vozač avtokare v obratu I
2. Vzrok in opis nezgode: Neprevidnost! Omenjeni tovariš je hotel naložiti na avtokaro paket papirnatih cevk, ki so bile zvezane z vrvico. Ko je hotel paket potegniti za vrvico, se mu je raztrgala. Padel je vznak, se ujel na levo roko in si jo poškodoval.
3. Posledica: poškodba leve roke.
4. Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 2 dni ozir. 16 ur, izguba narodnega dohodka je 12.960 dinarjev, podjetje mu je izplačalo 1946 dinarjev, skupna izguba v denarju je 14.906 dinarjev.
5. Preventiva: izboljšati transportne naprave!

KATI ČEBAŠEK

1. Delovno mesto: tkalka v obratu I
2. Vzrok in opis nezgode: kršitev varnostnih predpisov! Pri reguliranju blagovnega valja je vzela leseni podstavek izpod valja. Ker blagovnega valja ni pripela z zaščitno kljukico, ji je leta padel na sredinec desne roke in ga ji poškodoval.
3. Posledica: udarec na sredincu desne roke.
4. Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 6 delovnih dni, oziroma 48 ur. Izguba narodnega dohodka je 38.880 din, podjetje je izplačalo 2831 din, socialno zavarovanje pa 2831 din, skupaj je izguba 44.542 dinarjev.
5. Preventiva: uporabljati je treba zaščitna sredstva!

VINKO MOČNIK

1. Delovno mesto: mazač strojev
2. Vzrok in opis nezgode: kršenje varnostnih predpisov! Pred mazanjem stroja je pokleknil pod stroj, da bi odstranil vato od ležajev. Ker je bil stroj v pogonu, ga je zagrabilo zobato kolo in mu poškodovalo levo roko.
3. Posledica: poškodba leve roke!
4. Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 19 delovnih dni oziroma 152 ur. Izguba narodnega dohodka je 123.120 dinarjev, podjetje je izplačalo 5309 dinarjev, socialno zavarovanje pa 11.503 dinarje, skupaj je izguba 139.932 dinarjev.
5. Preventiva: pri čiščenju ali mazanju strojev je treba stroj ustaviti!

ANTON TIČ

1. Delovno mesto: pomočnik pri filmskem tisku
2. Vzrok in opis nezgode: pomanjkanje poklicnih izkušenj! — Pri dolivanju barve v barvna korita je navedeni le-to nekoliko razlil po tiskarski deki in tračnici šablone. Da bi preprečil škodo, ki bi s tem nastala, je skušal to odstraniti, ko je bil stroj v pogonu. Pri tem posegu mu je tračnica, ki avtomatično niha, stisnila palec leve roke med mizo in šablono.
3. Posledica: poškodba palca na levi roki.
4. Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 13 delovnih dni oziroma 104 ure. Izguba narodnega dohodka je 92.340 din. Podjetje je izplačalo 4896 dinarjev, socialno zavarovanje pa 5712 dinarjev, skupaj je bilo izgube 102.948 dinarjev.
5. Preventiva: upoštevati pravila HTV!

In zaključek...

Če pogledamo prikazano analizo nesreč za mesec maj, vzroke teh nesreč in posledice, potem pač lahko trdimo, da je velik odstotek nesreč nastal predvsem zaradi malomarnosti in neupoštevanja varnostnih predpisov — in — da takšen odnos stane podjetje veliko sredstev, ki bi jih drugače lahko uporabilo v bolj koristne namene.

Jože Šmid

Z vso resnostjo na delo

Osnovna organizacija ZK in IO sindikalne podružnice EE TKALNICA I sta z vso resnostjo in prizadevnostjo začela reševati naloge, ki jih je s sklepi določil tovarniški komite.

Poleg vprašanja KVALITETE, VARČEVANJA, ODNOSOV in KOLEKTIVNEGA ZAVAROVANJA, so skušali najti tudi način, da bi odstranili vse manjše in večje napake in pomanjkljivosti, ki zmanjšujejo količinsko in kakovostno proizvodnjo. Tako bodo v škrobilnici opremili škrobilne stroje s posebnimi aparati za merjenje napetosti, vlage, viskoznosti in temperature, če pa bodo na razpolago sredstva, pa bodo nabavili še nov škrobilni stroj. — Popravili bodo aparate za kontrolo preje, nabavili nove liste za ozke in široke Hrčina avtomate, rekonstruirati 4. škrobilni stroj, poostrili kontrolo pri cevkah za avtomatske statve, smotrneje bodo razporedili tkavce, nabavili nov navijalni stroj ipd.

Glede kvalitete bodo poostrili kontrolo po vseh oddelkih, tako v: škrobilnici, vdevalnici, navijalnici in na statvah, pač povsod tam, kjer lahko vplivajo na kvaliteto izdelkov.

Varčevati bodo začeli z vsem materialom, ki ga uporabljajo. V ta namen bo izobešen na oglasnih deskah cenik za vsak material (cevko, 1 kg preje itd.), da bodo člani lahko videli, koliko prištedijo, če pravilno delajo in pazijo.

Za Debel irtič so prispevali kar lepo vsotico, saj so določili za posameznika, ki ima dohodke do 30.000 din, da plača 300 dinarjev, če pa ima nad 30.000 din, pa plača 600 dinarjev.

Razumljivo je, da so hitre, seveda vsestransko dobro pripravljene akcije zelo uspešne, pa je treba zato omenjeni organizaciji v tkalnici I zares pohvaliti, ostalim ekonomskim enotam pa svetujemo, da si vzamejo tkalnico I za vzor.

● **Danes se moramo zavedati vsi člani kolektiva, da stojijo pred nami še težke naloge, ki jih bomo izvršili le, če bomo pridno in vestno pomagali in delali povsod tam, kjer je potrebno. Da nosijo pri tem delu najodgovornejšo nalogo prav organizacije in organi delavskega samoupravljanja, pa je jasno in razumljivo.**

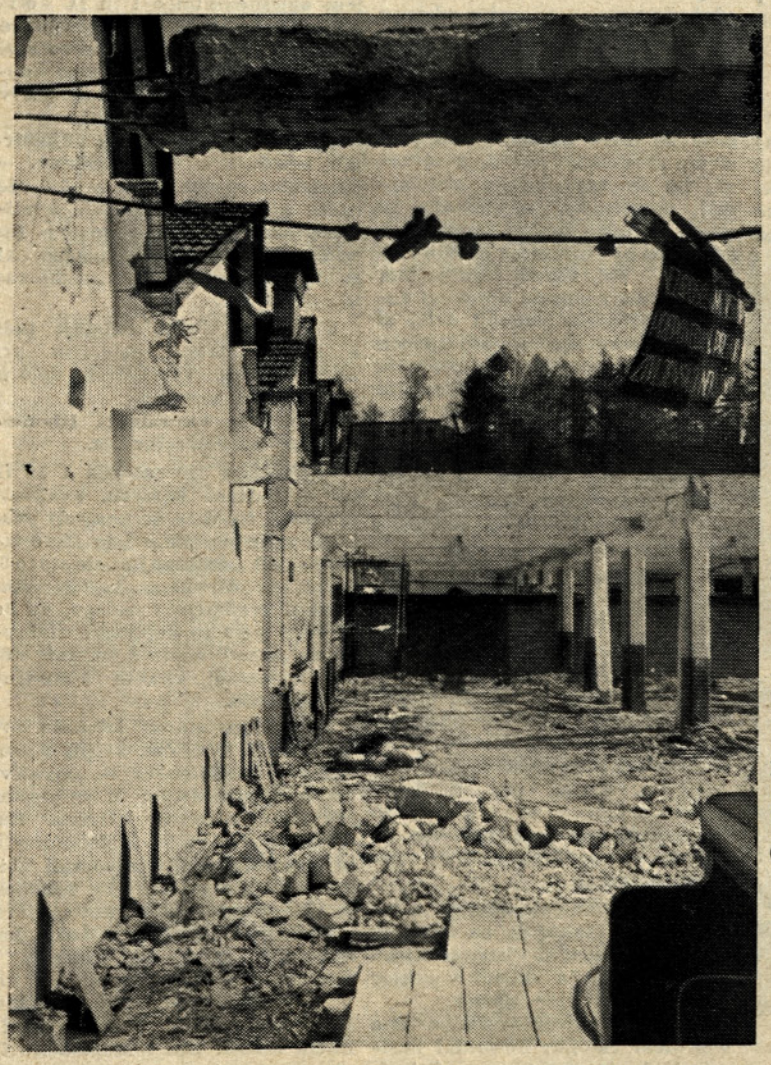

Slika prikazuje porušeni del stare predilnice

Prodaja in izvoz

Že na raznih sejah samoupravnih organov ste lahko slišali, da prodaja letos ne poteka preveč lepo, saj je bilo v prvih petih lesecih prodanih le 86 odstotkov planiranih količin za to obdobje. Predvsem so bili slabi meseci za prodajo prvi štirje, medtem ko smo maja že prodali nekako normalne količine.

Razumljivo je, da s takšno prodajo ne moremo biti zadovoljni, saj so tudi naši osebni dohodki od nje odvisni. Če ne bomo izpolnili plana prodaje, ne bomo mogli izplačati planiranih oseb. dohodkov, ker enostavno ne bo sredstev.

Točnejših podatkov, zakaj je bila prodaja v prvih mesecih tako slaba in kakšni so izgledi v prihodnje pa vam ne moremo dati, ker jih do neke mere poznajo le v komercialnem sektorju. Ker jih verjetno ne mislijo hraniti samo za arhiv, smo prepričani, da nam bodo že do prihodnje številke postregli z daljšim člankom, ki nam bo obširno in vsestransko prikazal težave in probleme, s katerimi se v letošnjem letu bori komercialni oddelek našega podjetja.

Obveščanje znotraj kolektiva

Danes je eden najvažnejših ciljev samoupravnih organov in vseho organizacij v podjetju, kako še poglobiti in decentralizirati samoupravne organe in njohovo delo, kako v največjem obsegu vključiti v te organe kar največ neposrednih proizvajavcev, da bi tako lahko zares postali tudi upravljavci.

Čeprav je res, da smo v našem podjetju dosegli že kar lepe uspehe na tem področju, da si dalje dokaj članov kolektiva zelo prizadeva ,da bi stanje še izboljšali, pa obstoja določen problem, ki to dejavnost zavira in celo onemogoča. Ta problem je:

OBVEŠČANJE ZNOTRAJ KOLEKTIVA

Obveščanje je torej zelo važen činitelj za uspešno delo samoupravnih organov in kolektiva. Brez dobrega in vsestranskega obveščanja uspeh nikoli ni povsem zadovoljiv, posebno pa se ne more nadalje razvijati in izpopolnjevati samoupravljanje.

Seveda tudi enostransko obveščanje ne zadošča. Vzemimo n. pr. da uspešno obveščamo kolektiv o vseh storjenih korakih, o uspehih in napakah in podobno. Takšno obveščanje je sicer tudi potrebno, vendar še zdaleka ne tako, kot obveščanje kolektiva o predvidenih korakih, ki jih misli podjetje storiti, o predvidenih težavah in problemih, o raznih spremembah pravilnikov in o novih pravilnikih, in še vrsto reči, o katerih mora vedeti vsak član kolektiva, če naj doprinese svoje mnenje, svoje predloge, ki so dostikrat lahko zelo odločujoči. Le, če ima vsak član kolektiva, posebno pa član samoupravnega organa možnost, da je pravočasno seznanjen z vsem dogajanjem v podjetju, bo lahko uspešno sodeloval in posegal v upravljanje. To pa je naša želja, pa je zato nujno, da tej službi, namreč informacijski, posvetimo vso tisto pozornost, ki ji jo moramo.

V našem podjetju razlagamo kolektivu važnejša vprašanja na masovnih obratnih sestankih po ekonomskih enotah, na katerih bi naj člani dali tudi svoje pripombe in predloge.

To sicer ni slab način, čeprav ima dve slabosti: prvič na teh sestankih ne morejo sodelovati vsi člani dotične enote, in drugič: člani se na razpravo ne morejo pripraviti, ker nimajo na razpolago ustreznega gradiva o aktualnem problemu in podobno. Poleg teh slabosti, je slabost masovnih sestankov tudi tu, da jih ni moč sklicati kar vsak teden niti ne ob vsakem času in potrebi, saj že sklicani nekajkrat na leto znatno zmanjšujejo proizvodnjo. Seveda ne mislim reči, da so masovni sestanki nepotrebni in brez pomena. Masovni sestanki so nujni, vendar naj bi bili namenjeni predvsem za razgovor članov dotične ekonomske enote o vseh perečih vprašanjih in problemih znotraj ekonomske enote (odnosi, kvaliteta, produktivnost, osebni dohodek itd.), ne pa za obravnavanje prej naštetih reči.

Za vsestransko obveščanje torej masovni sestanki ne zadoščajo, prav tako pa ne zadoščajo tovarniško glasilo in razglasne deske.

Tovarniško glasilo sicer lahko zelo dobro obvešča člane kolektiva o že izvedenih nalogah in sklepih, manj tekoče pa o problemih in nalogah, ki jih šele nameravamo storiti, in to predvsem zato, ker izhaja vsake tri tedne ,medtem ko se v podjetju dostikrat odločimo za važnejši korak na hitro in ga dostikrat hitro tudi izpeljemo. V takem primeru je list lahko le poročevalec o storjenem koraku. Da so oglasne deske še manj sposobne, je mislim jasno vsakomur.

Nastane torej vprašanje: KAKŠNO SREDSTVO IN NA KAKŠEN NAČIN GA JE TREBA UPORABITI, DA BI KOLEKTIV LAHKO VSESTRANSKO IN EFEKTNO OBVEŠČALI?

To vprašanje so v raznih podjetjih rešili na razne načine, vendar v večini takole:

1. **s pomočjo ozvočenja**
2. **z letaki in kratkimi obvestili**
3. **s pogostejšim (vsaj dvotedenskim) izhajanjem tovarniškega glasila.**

Razumeti je treba ,da so vsi trije momenti važni, koristni pa le, če delajo povezano in načrtno.

Ozvočenje je izredno pomebno zato, ker je z njim možno dnevno obveščanje kolektiva, čeprav samo v določenih trenutkih (odmorih). Z dobro pripravljenimi polurnimi oddajami, bi lahko dosegli odlične rezultate na vseh področjih.

Ozvočenje bi dopolnili letaki oziroma na šapirograf razmnoženi material o važnejšem koraku, ki ga misli podjetje izvesti. Na teh listih (dobil bi jih vsak član kolektiva), bi bilo jasno in enostavno povedano, kaj se predvideva, kašne prednosti bodo, težave in podobno.

Člani kolektiva bi potem lahko še pravočasno posegli v razpravo in preko predstavnikov političnih organizacij in ODS soodločali o vseh važnejših zadevah. Na nejasnosti pa bi jim referenti lahko odgovarjali preko zvočnikov.

Glasilo bi to službo še dopolnilo s še podrobnejšo obdelavo zadeve, z nazornejšim prikazom in še s podatki v številkah, slikah, grafikonih ipd. Poleg službe obveščevanja pa bi list skrbel še za izobraževanje in izpopolnjevanje članov kolektiva.

Tako nekako bi izgledalo pravilno obveščanje članov v kolektivu, ki bi zajamčeno zelo povečalo možnosti članov — neposrednim proizvajavcem — sodelovati in upravljati podjetje, na osnovi dobrega poznavanja razmer in jasne poti, ne pa s šablonskim dviganjem rok povsod tam, kjer jim zadeva ni jasna.

Razumljivo je, da ozvočenje ni zastonj. Jasno pa je, da ga iz dneva v dan vedno bolj nujno potrebujemo, da brez njega kmalu ne bomo mogli več uspešno delati. To so spoznala že manjša podjetja od našega širom države, zavedajoč se, da sredstva v ta namen niso vržena stran, temveč, da so zelo ekonomično naložena.

Upajmo, da se bomo tudi pri nas lahko kmalu posluževali tega sredstva za hitro in enostavno obveščanje in poročanje.

P. G.

Pazite na oči!

Izgubiti vid je tragedija, ki se je vsak boji. Kako ohraniti vid, bi morala biti zato stalna skub vsakogar izmed nas. Imamo celo vrsto vzrokov, zaradi katerih pride do oslepitve. Mnogo je obolenj, ki lahko že pri novorojenčku povzročijo slepoto, in enake možnosti grozijo tudi človeku v kasnejših letih. Ta obolenja so pogosta predvsem v deželah, kjer je življenjski standard še zelo nizek in tudi zdravstvena služba še zelo slabo razvita. Pri nas se proti takšnim obolenjem že zelo uspešno borimo.

Če pogledamo številke, ki govore o številu slepih na svetu, so zelo prazne, saj je od 3 milijard ljudi vsaj približno 10 milijonov slepih; med njimi okrog 650 tisoč otrok. V tehnično in socialno naprednih deželah, kot so: Zapadna Evropa, Severna Amerika in del Avstralije pripadata na 1000 prebivalcev 2 slepa, medtem ko je v drugih delih Evrope in v večjem delu Azije odstotek vsaj dvakrat tolikšen. V deželah vzhodnega Sredozemlja in v velikem delu Afrike pa tudi 6 do 10 krat večji. Po pregledih, ki so bili izvršeni so ugotovili, da je največ ljudi oslepelo še predno so dopolnili dvajseto leto.

Statistika nam torej pravi, da so v največji nevarnosti otroci, le-ti izgube vid zaradi najrazličnejših poškodb, ki jih dobijo pri raznovrstnih igrah.

V kasnejši, zrelejši dobi, so vzrok slepote najrazličnejša obolenja in poškodbe pri delu. Samo v Sloveniji je število poškodovanih oči pri delu okoli 5 tisoč letno. Najbolj pogoste očesne poškodbe v industriji, ki pa na srečo niso zelo nevarne, so očesni tujki. Največ tujkov se opazi pri strugarjih kovin, brusilcih, železničarjih in podobno. Takšni tujki se navadno dajo odstraniti, vendar lahko pustijo trajno večjo ali majšo okvaro vida. Lahko pa povzročijo tudi razna vnetja.

Po številu spadajo na drugo mesto očesnih poškodb opekline z jedkimi snovmi in vročimi tekočinami. V letu 1960 se je zateklo na očesno kliniko v Ljubljani okrog 50 oseb, ki so si težje poškodovale oči z apnom, malto ali cementom. Te poškodbe povzročajo najtežje posledice. Tem opeklinam slede opekline s kislinami (solna in žveplena kislina) in lugi (lužni kamni), s topljivimi kovinami in vročimi tekočinami. Pri teh poškodbah so okvare dostikrat težke in se okvara vida pozneje ne da popraviti niti z očali.

Precej pogoste so poškodbe s topimi predmeti. Pri teh poškodbah okvara ni vidna na zunanjost očesa, pač pa so okvare v notranjosti in povzroče trajne in težke posledice, mnogokrat tudi slepoto.

Manj pogoste so eksplozivne in probojne poškodbe očesa, ki jih povzročajo večji in ostri kovinski deli ali kamenje. Opažamo jih pri minerjih, pri delavcih v kamnolomih, pri ročnih delavcih, ki obdelujejo kovino in pri delavcih na strojih, kjer pride do nesreče zaradi nepazljivosti in nezadostne poučenosti. To so najhujše poškodbe in zahtevajo takojšnjo operativno pomoč. Upanje na ohranitev vida je največkrat majhno. Pomoč je neobhodno potrebna, ker je mnogokrat v nevarnosti še drugo, zdravo oko.

Pri elektrovarilcih, ki ne nosijo zaščitnih očal, pride lahko do vnetja oči. Oči ga pečejo, ima hude bolečine, otekle trepalnice in ne more gledati. Sama poškodba ni tako huda, kot se zdi na prvi pogled, ker se mu stanje že naslednji dan popravi.

Pri poškodbah oči pride za prvo pomoč v obzir takojšnja strokovna pomoč — odstranitev tujkov — izpiranje očesa in morebiten operativni poseg. Zlasti pri opeklinah z jedkimi snovmi (apnom, malto, kislino in lugom) je potrebno takojšnje izdatno izpiranje očesa z vodo že na mestu poškodbe. To lahko brez škode opravi tovariš, ki obvlada osnove prve pomoči. Tudi takojšnja odstranitev jedkih snovi lahko prepreči hujše posledice in močno skrajša zdravljenje. Pri vseh težjih ranitvah očesa (pri eksplozijah, prebojnih ranah in težjih topih poškodbah oči (pa je največ, kar moremo napraviti to, da poškodovancu oko zavežemo s sterilnim povojem in ga takoj spravimo k očesnemu zdravniku.

Takšno je torej stanje tega vprašanja na svetu. Težko in žalostno, posebno zato, ker bi lahko preprečili vsaj dvema tretjinama oslepljenje, ki jim prinaša ogromno nepotrebnega trpljenja, družbi pa veliko gospodarsko škodo.

Proti najrazličnejšim obolenjem, ki so lahko vzrok slepote se medicina že uspešno bori in tako stalno zmanjšuje enega izmed vzrokov oslepitve.

Proti slepoti, ki nastane zaradi poškodb na očeh, pa se deloma že uveljavljajo predpisi HTV službe, ki ščitijo človeka. Žal pa ugotavljamo, da se ljudje teh predpisov še premalo držijo vse dotlej, ko je za marsikoga že prepozno.

Pazite, pazite na svoje oči, da svoje malomarnosti ne boste lepega dne bridko obžalovali.

Milena Skubic

Nekaj napotkov za lažje sodelovanje

V zadnji anketi ste mnogi na vprašanje: **Zakaj ne sodelujete s prispevki v listu?** odgovorili, da ne veste o čem naj bi pisali, da niste sposobni kaj dobrega napisati, da naj vam damo kako misel in podobno.

Izgleda, da se preveč podcenjujete, ko trdite, da niste sposobni, da nimate ideje itd. Prepričan sem, da bi skoraj vsak član kolektiva lahko kaj zanimivega in koristnega napisal, če bi le začel. Razumljivo je seveda, da vsi prispevki ne bodo stilno in slovnično pravilni, kar pa ni niti važno, saj sta zato tu uredniški odbor in urednik, da članke pravilno obdelata in pripravita za tisk. Pri vaših prispevkih je važno in pomembno le, da so vsebinsko dobri, da je tema aktualna in zdrava, pa naj gre za poročanje, kritiziranje ipd.

Če mislite, da kljub vsemu le ne morete napisati krajšega ali daljšega članka, potem nam — če veste kaj zanimivega — to vsaj sporočite, pa boste sestavili članek skupaj z urednikom. Važno je le, da na kratko omenite vašo novico in kje vas urednik lahko najde.

V zadnji številki ste brali bolj kritična članka dveh članov kolektiva. Tudi vi iznesite vaša mnenja o tej ali oni zadevi, pa naj bodo kritična ali pa pohvalna, seveda le, če boste objektivni in pravični.

Pravite, da nimate idej!

To zares ne drži, saj je toliko raznovrstnih dogodkov vsak dan v podjetju, na vašem delovnem mestu in v vašem privatnem življenju, da bi vsaj enega lahko obdelali in objavili. Da pa boste vsaj približno vedele, kaj vse lahko za članek uporabite, vam dajemo naslednje napotke:

Kakšni so odnosi v vašem oddelku — Kakšne težave imate pri svojem delu — Kako ste s svojim delovnim mestom zadovoljni — Kakšne spremembe si želite in jih predlagate — Vaši pogledi na delavsko samoupravljanje, na delo organizacij in uprave — Ali ste zadovoljni z osebnimi dohodki — O zdravstvenih pogojih — O vašem življenju izven podjetja — O problemih, ki vas tarejo itd.

To je le nekaj misli, ki jih lahko uporabite. Lahko pa napišete tudi črtico ali pesmico, kratko novelo in še mnogo drugega. Prosimo vas le, da pišete krajše članke, ker predolgi niso zanimivi. — Zelo veseli bomo tudi skice ali slike, ki jo boste članku priložili; in še nekaj je važno: **pišite na papir s širokimi črtami, na stroj pa z dvojnim razmakom, da bo urednik članek lahko popravil.**

Članek vam bomo tudi honorirali (ozka vrstica 10 dinarjev!) na osnovi objavljenega obsega članka. — Prosimo vas pa, da se vedno podpišete, ker anonimnih člankov ne bomo niti pregledali niti objavili.

Če želite še kakšne napotke, podatke oziroma kaj drugega, potem nam to sporočite preko skrinjice uredništva.

● **Prepričani smo, da boste v prihodnje nekateri le začeli sodelovati, ker vam bo to v korist in razvedrilo.**

Uredništvo

NAGRADNA ANKETA

Člani kolektiva!

Čeprav je bila pred kratkim izvedena delna anketa o glasilu KRANJSKI TEKSTILEC je vendar potrebno, da nekatera vprašanja postavimo vsem članom kolektiva, da bi tako dobili kar najbolj točne odgovore. Upamo, da boste na vprašanja odkrito odgovorili, saj gre za korist nas vseh.

TRI IZŽREBANE ODGOVORE BOMO NAGRADILI, IN SICER BODO NAGRADE PO 5.000 DINARJEV!

V P R A Š A N J A

1. ALI VAM LIST TAK, KAKRŠEN JE, ODGOVARJA? — JA — NE — DELOMA
2. KAJ JE V NJEM ODVEČ? (Napišite!)

.....

3. KAJ V LISTU POGREŠATE? (Napišite!)

.....

4. ALI SE STRINJATE Z NOVOSTMI, KI JIH NAMERAVAMO VPELJATI, IN KAKŠNE SPREMEMBE ŠE PREDLAGATE (Odgovorite!) — JA — NE (Napišite!)

.....

.....

(Anketo izpolnite s svinčnikom kar na listu in izrežite ali pa jo prepišite na list papirja. Vse ustrezne odgovore obkrožite! Ne pozabite navesti vaš naslov zaradi žrebanja!)

Anketo oddajte najkasneje do 15. julija!

(Vaš podpis in naslov)

Vročica-prijateljica ali sovražnica

Dan na dan uporablja na milijone ljudi toplomer, s katerim si meri svojo telesno toploto. Večina laikov je mnenja, da je bolezen tem hujša, čim višja je telesna temperatura. Zdravniki s tem nikakor ne soglašajo. Več kot 2000 let se že prepirajo o tem, ali je vročica naš prijatelj ali sovražnik, ali nam nakazuje, kako zelo smo bolni, ali pa kako krepko se odzivajo naše obrambne naravne sile. Danes so se pravemu odgovoru že dokaj približali.

Kaj pa je vročica pravzaprav? Znak je, da telo proizvaja toploto hitreje kot jo oddaja. Čudovita kurilna naprava našega telesa je v mnogočem podobna centralni kurjavi. Pokurimo — predvsem v mišičnem tkivu — tisto, kar smo zavžili. Toploto, ki pri tem nastaja, vodi kri po sistemu cevižil v vse predele našega telesa. To telo pa je, kakor dobro zgrajena hiša, zelo smiselno izolirano; plast maščobe pod kožo zadržuje toploto v telesu. Regulira pa to centralno kurjavo skupina celic v hipotalamu, to je predelu v osrednjih možganih. Če je ta regulator »tempiran« previsoko, imamo vročico.

Šele sredi prejšnjega stoletja so se začeli podrobneje ukvarjati z vprašanji telesne temperature. Internist Carl Wunderlich v Lipskem je prvi načrtno meril telesno temperaturo blizu stotisočih oseb in prišel do zaključka, da je 37 stopinj Celzija pri človeku povprečno normalna temperatura. Danes vemo, da telesna temperatura tekom dneva zelo niha. Najnižja je v zgodnjih jutranjih urah, najvišja pa v zgodnjih večernih. Normalno stanje pri 37 stopinjah C je pravzaprav »normalna cona« med 36,2 in 37,5 C.

Čeprav razdeljuje kri toploto po telesu zelo natančno, se ji kljub temu ne posreči popolnoma ogrevati telo v vseh njegovih predelih povsem enakomerno. Če namerimo v ustih 37 stopinj C, bomo z merjenjem v črevo dosegli nekaj desetin stopinje več, ali celo pol stopinje več. Jetra, ta najtoplejši vseh organov v telesu, imajo približno 38 C, medtem ko utegne temperatura kože na nogah ali rokah v mrzlih dnevih pasti celo do zmrzlišča, to je 0 stopinj C. Moške spolne žleze, ki leže takorekoč izven telesa, so navadno za pol stopinje hladnejše kot notranjost. Od te, tako malenkostne razlike v toploti je odvisen nadaljnji obstoj človeštva, kajti pri količkaj višji telesni toploti bi semenske žleze ne mogle proizvajati več semenčic.

Zaradi česa nastane vročica? Presenetljivo mnogo je vzrokov za to. Včasih utegne zadostiti že strah. Tako se pri otrocih, ki naj bi odšli v bolnišnico, od strahu pred tem dejstvom pojavi nenadoma vročica 38—39.5 stopinj C in vojaški zdravnik je pred naborom pri 324 mladeničih nameril za pol stopinje višjo temperaturo. Huda vročica utegne nastati, če je regulator v možganih kakorkoli poškodovan, na pr. s kako novotvorbo, ali če je ranjen.

V veliki večini primerov pa so povzročitelji vročice bakterije ali virusi, ki so vdrli v telo. Na kak način jo povzročajo, še ni popolnoma jasno, vendar je zelo verjetno, da izzovejo pri belih krvničkah (leukocitih) oddajo tako imenovanih vročičnih snovi (pyrogenov), ki tempirajo regulator v možganih više, tako da se telesna toplota more dvigniti.

Ali je res vročica škodljiva? Do kraja jasnega »da« ali »ne« se še ne da dati. Pri možganskih obolenjih, tumorjih, pri sončarici in sličnih obolenjih je kajpada vročica nevarna, ker se temperatura navadno dvigne tako zelo, da postane sama po sebi nevarna zdravju. Pri 42,8 stopinj C na pr. utrpijo možganske celice in tkivo — če temperature s pomočjo ledenih nih obkladkov na glavo prav naglo ne znižamo — nepopravljive okvare.

Tudi po srčnih napadih nastopajoča vročica ima svoje nevarnosti. Pri vročici izredno pospešena notranja presnova dvigne namreč porabo kisika v celicah prav izdatno in že itak okvarjeno srce mora zaradi tega delovati še intenzivneje. V vseh teh in podobnih primerih je tedaj vročica škodljiva. Pri navadni vročici pa, n. pr. pri prehladu, vnetju grla in podobnih pa ne smemo nečesa pozabiti: vročica ni bolezen, temveč le znak, ki nam daje mnogokrat predragocene zaključke. Mnogo zdravnikov se naravnost upira že takoj spočetka posredovati z zdravili padec temperature. Znamenit zdravnik je nedavno dejal, da dajejo zdravniki otrokom sredstva za padec temperature predvsem in samo za to, da potolažijo starše in ne zato, da bi — otroku koristili. Izrecno trdi, da otroku temperatura, pa čeprav doseže 40 stopinj, nikakor ne škoduje — razen seveda, če bi trajala predolgo. Nasprotno — vročica je večidel izvrstno pomagala pri postavljanju diagnoze bolezni, saj imamo bolezni, pri katerih že takoj na prvi pogled iz temperature zanesljivo spoznamo značaj bolezni. Vročična slika n. pr. pri tifusu je konstantna, visoka. Pri malariji je slika povsem drugačna: Vročica se trajno menja — nekaj dni normalni temperaturi sledi razdobje nenadnega dviga: pri pegavici imamo remitirajočo vročico, ki kaže velike spremembe nad normalo. Pri infekcijah kosti in pri trebušnih abcesih imamo vročico, ki nam nakazuje

(dalje na 7. strani)

Preberite!

BELILNICA JE STEKLA

24. maja smo končno prišli tako daleč, da je stekla avtomatska belilnica v obratu I. Že 7. junija so začeli v njej poskusno obratovati.

Kako izgleda si lahko ogledate na slki, kdaj bo vključena v proizvodnjo, kakšne bodo njene kapacitete, prednosti in eventualno tudi nedostatki, pa vam bomo objavili v obširnejšem članku v prihodnji številki.

TUDI KOTEL BO KMALU GOTOV

Po večkratnem podaljšanju roka, je sedaj gotov tudi kotel v kotlarni II. Zaradi objektivnih težav se je montaža zavlekla daleč preko prvotno določenega dne. Sedaj ga bodo še obdali z opeko, nakar bo sposoben za proizvodnjo. Tudi o njem boste obširneje brali v eni naslednjih številk lista.

ABC pojasnjuje

O ZAVAROVANJU

Vsaka dobrina in vsak predmet je s časom obsojen na propad. Vsak izdelek in vsak objekt je enkrat nov, nato se v teku časa in rabe troši in polagoma izgublja na svoji vrednosti, na koncu pa je povsem iztrošen oziroma neuporaben. Če je tak izdelek oziroma predmet odslužil svojo običajno življenjsko dobo, pravimo, da je propad oziroma nerabnost normalna in nujna. Če pa je bil predmet uničen oziroma če je postal neraben predčasno, pa rečemo, da je propad nenormalen.

Srečali smo se že s pojmom amortizacije. Ugotovili smo, da se amortizacija kalkulira v lastno ceno izdelka. Odvajanje amortizacije gre vzporedno s trošenjem strojev in naprav. Tako si podjetje ustvarja svoj amortizacijski sklad, iz katerega lahko plača nov stroj, ko je prejšnji postal zaradi dolgoletne rabe in iztrošenosti neuporaben.

Lahko pa pride do tega, da se stroj, naprava ali objekt uniči tudi že takrat, ko je še nov oziroma v še povsem dobrem stanju. Naj navedemo nekaj najbolj značilnih primerov: požar uniči stavbo s stroji in materialom vred, poplava napravi škodo na stavbah, strojih in blagu, dva avtomobila trčita in se pri tem občutno poškodujeta. Škode, ki nastanejo zaradi takih nesreč, podjetje ne bi moglo kriti, če ni zavarovano — zlasti še, če gre za večjo škodo.

Zavarovanje ima torej namen, da se nadomesti škoda, ki je nastala zaradi nekega določenega dogodka oziroma, da se obnovi stanje, ki je bilo pred dotično nesrečo. Z zavarovanjem se torej podjetja, pa tudi druge pravne osebe in državljani povezujejo v celoto, ki zbere sredstva, s katerimi se nadomesti nastala škoda. Zavarovanje sloni pravzaprav na načelu vzajemnosti. Vsi so namreč izpostavljeni nevarnosti — n. pr. nevarnosti požara, vendar pa nesreča zadene le nekatere; pri tem pa vendar nihče ne more vnaprej z gotovostjo reči, da ravno njega nesreča ne bo zadela. S tem, da se ustvari zavarovalna skupnost, pa se celotni riziko porazdeli. Vskdo prispeva nek določen znesek, ki je sorazmerno majhen v primeri z vrednostjo objekta oziroma predmeta, ki se zavaruje. Mnogi plačujejo ta prispevek — imenuje se premija — pa v teku cele življenjske dobe ne prejmejo od zavarovalnice ničesar, ker jih pač nesreča ni zadela. Nekateri pa so prav tako plačevali te sorazmerno majhne premije, pa so po nesreči, ki jih je zadela, dobili izplačane odškodnine, ki za stokrat, tisočkrat in še več presegajo plačane premije.

Nosilec zavarovanja v naši državi je bil doslej Državni zavarovalni zavod — skrajšani naziv DOZ. Sredi preteklega leta pa je zvezna ljudska skupščina sprejela zakon o zavarovalnicah in zavarovalnih skupnostih. Državni zavarovalni zavod je prenehal poslovati. Po novem zakonu so se ustanovile zavarovalnice kot samostojne organizacije in to za eno ali več občin. V kranjskem okraju sta bili ustanovljeni dve zavarovalnici: za območje občin Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič je bila ustanovljena Zavarovalnica Kranj s sedežem v Kranju — za občino Jesenice pa je bila ustanovljena druga zavarovalnica. Vse zavarovalnice v posamezni ljudski republiki so združene v republiško zavarovalno skupnost — vse republiške zavarovalne skupnosti pa so zopet združene v Jugoslovansko zavarovalno skupnost.

Kar se tiče zavarovanja imovine podjetja, vsebuje temeljne predpise zakon o sredstvih gospodarskih organizacij. Ta pravi v 10. členu, da mora gospodarska organizacija izvrševati pravico uporabe sredstev, ki so družbena lastnina, s skrbnostjo dobrega gospodarja. Po 40. členu istega zakona mora gospodarska organizacija skrbeti za varnost in primerno hrambo stvari, stvari zavarovati ter skrbeti za strokovno in skrbno tehnično ravnanje z njimi. Dalje določa 42. člen tega zakona, da mora gospodarska organizacija osnovna sredstva in sredstva skupne porabe zavarovati za neodpisni del njihove vrednosti. Osnovna sredstva se lahko zavarujejo tudi za več, kot znaša neodpisani (t. j. neamortizirani) del njihove vrednosti, vendar pa ne za več, kot znaša njihova tržna vrednost. Dalje je določeno v istem členu, da mora gospodarska organizacija zavarovati tudi obratna sredstva in sicer za njihovo vrednost. To zavarovanje je torej obvezno in ga podjetje mora skleniti. So pa tudi nekatere vrste zavarovanja, ki niso obvezno predpisane in podjetje prosto odloča, ali jih sklene ali pa ne.

Čl. 68 zakona o sredstvih gospodarskih organizacij pravi, da gre zavarovalnina, ki jo dobi gospodarska organizacija iz zavarovanja, med amortizacijska sredstva, če gre za škodo na osnovnih sredstvih oziroma med obratna sredstva, če je nastala škoda na le-teh. Če osnovno sredstvo ni bilo zavarovano, ali pa če prejeta zavarovalnina ne krije vse nastale škode, mora nadomestiti gospodarska organizacija razliko med nastalo škodo in prejeto zavarovalnino iz svojega rezervnega sklada; če pa v rezervnem skladu ni dovolj sredstev, pa iz svojega celotnega dohodka. Če pa je škoda nastala na obratnih sredstvih in zavarovalnina ne krije celotne škode, mora gospodarska organizacija pokriti razliko iz celotnega dohodka.

Podrobnejše predpise o tem, katere predmete in za katere nevarnosti mora podjetje zavarovati, vsebuje odredba o nevarnostih (rizikih), za katere je gospodarska organizacija dolžna zavarovati osnovna in obratna sredstva in sredstva skupne porabe. Ta odredba vsebuje tudi določila, iz katerih sredstev se plačujejo zavarovalne premije. Če je zavarovanje obvezno, se plačuje zavarovalna premija v breme materialnih stroškov, če gre za zavarovanje osnovnih in obratnih sredstev; če pa gre za zavarovanje sredstev skupne porabe (n. pr. počitniški dom), se plačuje zavarovalna premija v breme sredstev skupne porabe. Pri nekaterih vrstah zavarovanja se plačuje zavarovalna premija v breme čistega dohodka ali pa celo v breme tistega dela čistega dohodka, ki je namenjen za osebne dohodke. Seveda so te vrste zavarovanja neobvezne in podjetje prosto odloča, ali sploh sklene zavarovalne pogodbe.

Pri vsakem zavarovanju je važna določitev zavarovalne vsote. Zavarovalno vsoto sicer določi zavarovanec sam, vendar pa je v njegovem interesu, da zavarovalna vsota pokrije dejansko vrednost zavarovane stvari. V nasprotnem primeru govorimo o takozvanem podzavarovanju. V takem primeru se seveda tudi nastala škoda, če do nje pride, obračuna in izplača odškodnina le v tistem procentu, ki odgovarja razmerju med zavarovalno vsoto in dejansko vrednostjo stvari. Najbolje bo to razvidno iz primera. Če ima nekdo stanovanjsko hišo, vredno dva milijona din, pa jo zavaruje le na en milijon, bo sicer plačeval zavarovalno premijo le od enega milijona. Če pa mu bo zaradi požara hiša popolnoma zgorela, bo dobil od zavarovalnice seveda le en milijon. Če mu bo zgorelo samo ostrešje in bo škoda ocenjena na štiri sto tisoč, pa ne bo dobil odškodnine v višini din štiri sto tisoč, čeprav ima hišo zavarovano na en milijon, marveč mu bo zavarovalnica izplačala le din dve sto tisoč — to je polovico škode, ker ima tudi zavarovanje sklenjeno le na polovico vrednosti hiše. Možen je seveda tudi nasproten primer, da bi nekdo določil zavarovalno vsoto iznad dejanske vrednosti stvari. Če bi npr. isto hišo, vredno dva milijona din, zavaroval na tri milijone din, bi po požaru, ki bi to hišo povsem uničil, dobil izplačana le dva milijona, ker ne more nihče na račun zavarovanja obogateti, marveč izplača zavarovalnica le dejansko škodo. Iz navedenih razlogov je pravilna določitev zavarovalne vsote zelo važna.

V primeru nastale škode mora zavarovanec o tem takoj obvestiti zavarovalnico, najkasneje pa v treh dneh oziroma v 24 urah, če gre za vlomsko škodo. Ob škodnem primeru mora zavarovalnica storiti vse, da se

●●● (dalje na zadnji strani)

Gore vlečejo

Zaradi vedno večjega zanimanja mladine za čim pestrejše izkoriščanje prostega časa, smo na pobudo Planinskega društva Kranj ustanovili v naši tovarni mladinski planinski odsek.

Njegov namen je, da bi se člani navadili na življenje v planinah in obvladali razne prirodne ovire, se naučili koristnih veščin, si pridobili pogum, odpornost ter omogočili zbližanje mladincev iz raznih tovarniških kolektivov.

Začetni program odseka naj bi obsegal organizacijo izletov, največ na srednje ter višjegorske vrhove.

Zanimanje za gore je pri naši mladini veliko, prav to pa je razveseljivo dejstvo, saj bo tako mladina lahko organizirano odšla v naravo, kjer bo našla počitek po celotedenskem delu v tovarniškem hrupu.

Da pri samih izletih ne bo prišlo do raznih neprijetnosti, kot so: pijančevanje, nemoralno ponašanje itd., bomo organizirali razna predavanja, ki jih bodo vodili alpinisti ter znani delavci Planinskega društva Kranj.

V kolikor bodo nastale potrebe — oziroma bo dovolj kandidatov za šolanje vodniškega kadra — bomo organizirali tudi tečaj za vodnike.

Seveda bo našemu odseku pomagalo PDK z raznimi nasveti, s svojim kadrom ter s svojo opremo, kot so: šotori, smuči itd.

Že pogled na hribe in gore je čudovit, še mnogo lepše pa je, če človek uživa vso krasoto razgleda z vrha gore

Predpogoj za sodelovanje v tem odseku je, da si član Planinskega društva Kranj.

Prijave za izlete bodo še nadalje sprejemali predstavniki tovarniškega komiteja LMS. Pri njih boste dobili potrebne informacije in priglasnice za vpis v Planinsko društvo.

Izleti bi bili masovni ter v skupinah po 5 članov, ker ima ta skupina že dovolilnico za popust na železnici.

Športno življenje v naši tovarni je sedaj kritično, pa zato upam, da bo ta specializirana športna družbena organizacija zmožna, da bi skrbela za telesno vzgojo ter seveda tudi za aktivni počitek mladine med lepotami naših gora, ki so res edinstvene.

Mislim, da se v naši tovarni premalo zavedamo, da telesna vzgoja po vrednosti in po pomenu prav nič ne zaostaja za ostalimi aktivnostmi, kajti le v zdravem telesu je iskati zdravega duha in s tem mladinca, pravega državljana socialistične Jugoslavije.

Predsednik odseka:
Cuderman Ignac

Kako izbrati fotografski aparat

Zadnje čase se s fotografiranjem ukvarja vedno več ljudi (tudi članov našega kolektiva) pa vam bomo zato objasnili, kako je treba slikati ter nekatere bistvene lastnosti in pojme, ki jih mora poznati vsak amater – fotograf.

Predno pa bi začeli s samim slikanjem, je potrebno, da se pogovorimo predvsem o aparatu, brez katerega je ostalo odveč. Posebno je važno, da poznate določene lastnosti aparata, še predno ga boste kupili, ker vam bo le pravilno izbran aparat pozneje vsestransko odgovarjal.

Fotografskih aparatov je danes že izredno veliko (raznih oblik in za razne namene!), pa zato tudi vam ne bo težko najti ustreznega, če boste le upoštevali naslednje nasvete:

1. KAKŠEN FORMAT ŽELITE?
2. KOLIKO DENARJA MISLITE ŽRTVOVATI?
3. V KAKŠNE NAMENE BOSTE APARAT KUPILI?

Seveda je še več drugih vprašanj, vendar bo že dovolj, če si boste na jasnem o teh treh.

Pri formatu je mišljena velikost posnetka, in seveda tudi število posnetkov. Imamo naslednje velikosti: laica 24 krat 36 mm s 36 posnetki; 4,5 krat 6 cm s 16 posnetki, 6 krat 6 cm z 12 posnetki, 9 krat 6 cm z 8 posnetki itd. Verjetno se boste odločili za laica format, ker boste glede aparatov imeli največ izbire, odgovarja pa tudi izredno veliko število posnetkov, za skoraj isti denar. Ker smo prepričani, da boste izbrali aparat za to velikost, bomo v nadaljevanju obravnavali samo te vrste aparate. Z ozirom na razpoložljiva sredstva si torej lahko kupite naslednje aparate:

●●● (dalje na zadnji strani)

Obiskali smo podjetje SAFOG

Že dolgo smo si tkalski mojstri želeli videti tovarno, kjer delajo tkalske stroje. Na enem sestanku Upravnega odbora Društva tekstilnih mojstrov, je bilo sklenjeno, da se taka ekskurzija izvede letos. Odprto je ostalo še vprašanje: kam? Kmalu smo sklenili, da bi bilo pametno in smiselno obiskati tovarno tekstilnih strojev »Goriziona« v Gorici. Stopili smo v stik z »Izletnikom« z Ljubljane, ki je bil takoj pripravljen, da nam priskrbi potrebna dovoljenja za potovanje v Italijo, sami pa smo zaprosili upravo podjetja »SAFOG«, da nam dovoli obiskati tovarno.

V kratkem času smo zbrali potrebno število interesentov, dobili pa smo tudi ugodni odgovor od podjetja »SAFOG«, da z veseljem pričakujejo naš obisk.

Lepega sončnega jutra smo zapustili Kranj in se skozi Ljubljano, Postojno, Vipavsko dolino napotili proti državni meji v Solkan, kjer smo se v restavraciji malo ogreli in okrepčali. Formalnosti na meji so bile kmalu opravljene, saj razen par tovarišev in tovarišic, ki so šli na zahtevo obmejnega organa na pregled (tudi ta je bil le bežen), ostalim ni bilo treba niti stopiti iz avtobusa. Zapornica se je dvignila in naš Bus je zdrsnil v sončno Italijo. Tudi tam so na meji hitro opravili in čez nekoliko minut smo že bili v Gorici. Ob dogovorjenem času smo se ustavili pred tovarno »SAFOG«. Sprejela sta nas glavni inženir in direktor industrijske šole in nam v imenu uprave zaželela dobrodošlico. Bilo nas je 36, pa smo se zato razdelili v dve skupini. Prva skupina si je ogledala livarno, druga pa obdelovalno in montažno dvorano, nato pa obratno.

Livarna je sicer izredno zanimiva, vendar o njej ne bi pisal, ker večina le ne bo razumela vsega.

Zapustili smo torej livarno in odšli v obdelovalno dvorano. Lepa, zračna in svetla dvorana z vzornim redom in čistočo naredi zelo lep vtis na obiskovalca. Obdelovalni stroji so lepo razporejeni v precejšnji razdalji, tako da delavec neovirano lahko dela. Tudi zloženi neobdelani in obdelani deli ob strani strojev izgledajo lepo in jamčijo za visoko produktivnost in varnost pri delu.

Viličarji prevažajo obdelane kose na drugo stran dvorane, kjer jih delavci — monterji — sestavijo in tako nastanejo razni stroji. SAFOG namreč ne izdeluje samo tkalske, temveč tudi razne stroje za tekstilno industrijo in stroje za predenje umetne svile. Tkalske stroje izdelujejo navadne in z menjavo na štiri čolničke v raznih širinah (do 4 m). Vrteči se deli in zobata kolesa so vsi pokriti in zaprti, število obratov pa je do 200 na minuto. Montirajo 4—6 statev dnevno. Največ strojev izvažajo na bližnji vzhod in v Ameriko. Ogledali smo si tudi menzo, garderobe, kopalnice in bife, kjer so nas pogostili s sendviči in brezalkoholnimi pijačami. Ob slovesu smo se zahvalili za prisrčen sprejem ter jih povabili na povratni obisk. Ogledali smo si še Gorico ter začeli trošiti naše »premoženje.« Ob 13. uri smo nadaljevali pot proti Udinam. Po bežnem ogledu mesta smo krenili skozi Furlansko ravnino proti Benetkam, kjer smo pozno zvečer prispeli v Mestre in tam večerjali in prenočili.

Naslednje jutro smo se peljali čez kilometer dolg most, ki veže Benetke s kopnim. Z vodnim busom smo se peljali po kanalu Grande do Markovega trga. Umetnine, ki so tu nakopičene, je z besedo težko opisati, saj je vsak kamen umetnina, in to v doževi palači ali Markovi cerkvi. Zaradi odmerjenega časa smo kmalu krenili proti Trstu. Spotoma smo se ustavili v vrtu Miramar. Pozno popoldne smo prispeli v Trst, od tam pa smo se odpeljali zopet domov.

Prehod čez mejo je potekel brez težav in že čez nekaj ur (ob polnoči) smo prispeli v Kranj.

Štefan Rozman

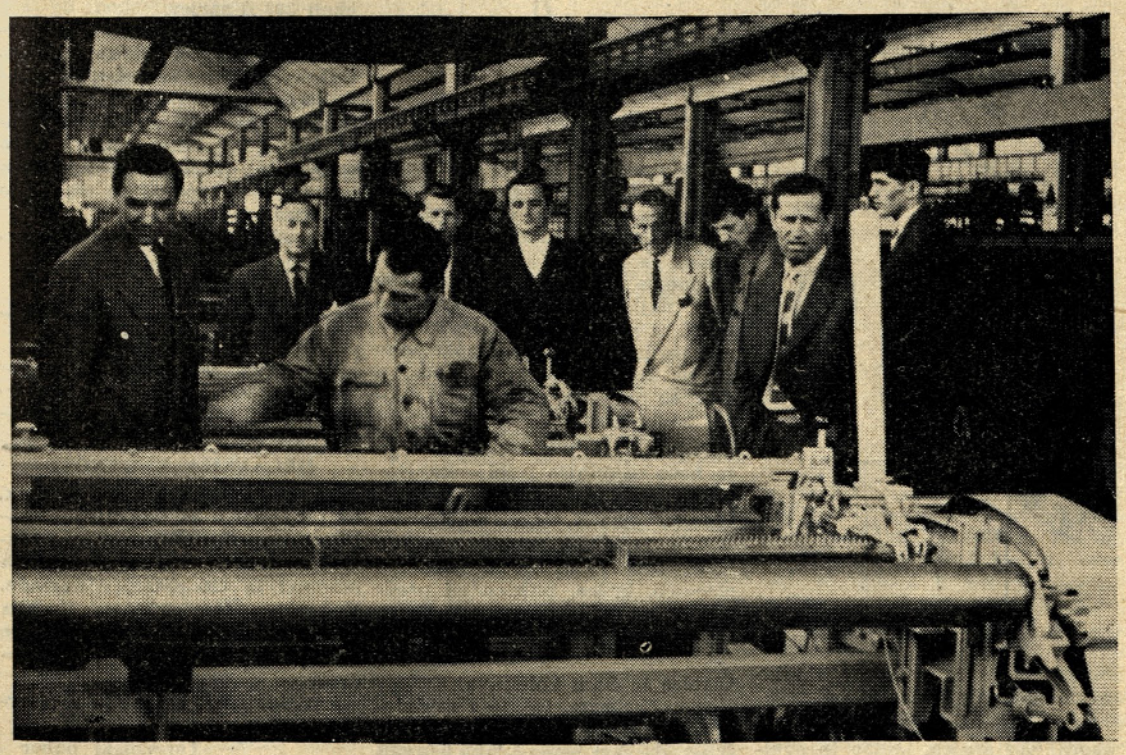

Naši mojstri si ogledujejo tovarno in stroje

Spomin na Angelco Ocepkovo

V začetku meseca junija so minila tri leta odkar je mrla ena največjih slovenskih žena — Angelca Ocepkova. Rodila se je leta 1912 v revni delavski družini v Polju pri Ljubljani. Ker je bila družina številna, za preživljanje pae bil zaposlen samo oče, se je morala Angelca takoj po obveznem šolanju zaposliti kot delavka. Najprej je bila zaposlena dve leti v kovinarskem podjetju Korn na Poljanski cesti v Ljubljani, potem pa je kot vestna in izredno spretna delavka dobila boljšo zaposlitev oziroma bolje plačano službo pri Saturnusu v Ljubljani.

Kot slabotna mladoletnica je morala vsak dan prehoditi dolgo pot iz Polja v Ljubljano ob vsakem vremenu, ter delati 10 ur na dan ob skromni malici. Že takrat se je zavedala vseh krivic, ki jih je moral trpeti slovenski delavec, tlačen in zatiran od kapitalistov, srečen da ima skromen kos kruha, ker je prav takrat nastopila doba brezposelnosti, v času velike gospodarske krize. Angelca je bila na čelu delavk pri vseh štrajkih, skrbela je, da so bile delavke poučene, zakaj je treba štrajkati in kakšne uspehe bodo dosegli, če bodo enotni in vztrajni. Skrbela je za prehrano delavcev med štrajkom, vodila je razgovore z delavstvom, jih prepričevala in spodbujala; njena beseda je bila jasna in odločna. Delala pa ni samo med delavkami v podjetju; poznale so jo vse okoliške kmečke žene, saj je tudi med njimi Angelca navezala stike, posebno v času štrajka, ko je bilo treba skrbeti za prehrano delavcev. Kmečke žene so z zavestjo dajale hrano za delavce, ker jih je Angelca znala prepričati o nujnosti štrajka. Tako je Angelca stala borbena, glasna in poštena na čelu delavk, kar pa seveda ni ostalo skrito kapitalistom. Dobila je črno piko in zaprli so jo, toda pogumne Angelce to ni strlo, še bolj glasno, še z večjo vnemo se je lotila dela, ker je vedela, da samo vztrajnost pelje k cilju. V začetku okupacije je delala kot ilegalka v Ljubljani, toda kmalu so jo zaprli, pa zopet izpustili zaradi pomanjkanja dokazov. Ker je bila preveč izpostavljena, je na poziv partije odšla v partizane. Tudi tam se je znašla. Delala je med ženami in dekleti, bila je že izkušena in borbena komunistka, imela je vrsto odgovornih nalog, ki jih ni odložila vse do svoje prezgodnje smrti. Ni mislila nase, čeprav je vedela, da je bolna, potrebna miru in počitka. Vse do zadnjega diha je živela za delo, za dobro vseh žena in je dobesedno v delu zgorela.

Vse slovenske žene in dekleta pa jo ne bomo pozabile, njeno delo živi naprej, spomin na Angelco Ocepkovo pa nam je svet. Umrla je mnogo, mnogo prezgodaj, saj bi jo še tako zelo potrebovali, mi vsi in njena družina. — R. C.

Moda

Ženska in hlače

Marsikatera ženska rada obleče hlače, saj predstavljajo enega najbolj praktičnih kosov garderobe.

Obstojajo ženske, ki jim hlače odlično pristojajo, ker so vitke,

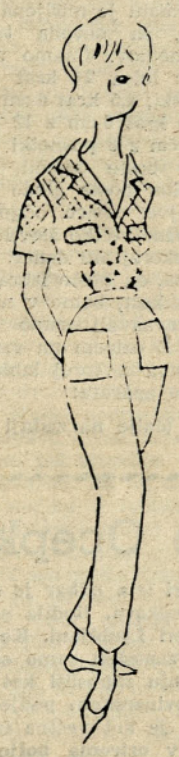

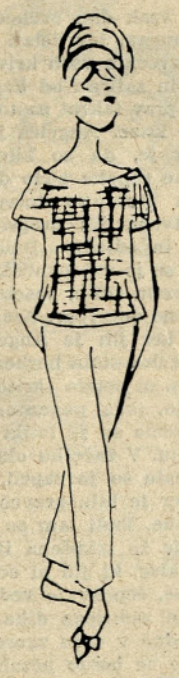

ozkih bokov in visoke. Nekako v sredino spadajo tiste, za katere ne moremo reči, da jim hlače ne pristojajo niti, da se jim podajo. Sem spadajo ženske, ki imajo pravilno postavo, toda niso tako zelo visoke in vitke kot prve. Na zadnje mesto vsega, najbolj seveda okusa in estetskega videza

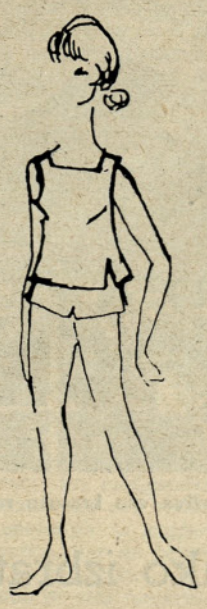

spadajo majhne debele ženske z izrazitimi ženskimi oblikami, ki jih hlače še poudarijo. Vsaka taka postava bo smešna ali celo odvratna v hlačah.

Imamo več vrst hlač: dolge, 7/8, 3/4 in kratke. Dolge in 7/8 so v redu, zelo neokusne pa so 3/4 hlače. Kratke hlače navadno pristojijo le mladim dekletom, ki imajo lepe noge.

Zelo važno je, kakšno bluzo ali pulover boste oblekle poleg. Večkrat se vidijo hlače v kombinaciji z nylon ali čipkasto bluzo. Če se hočete nositi športno in ste zato oblekli hlače, bodite v tem dosledni. Bluze in puloverji naj bodo športnega kroja, brez korald ali česa drugega.

Nikar ne obujte k hlačam čevljev z visoko peto. Nosite lahke športne čevlje, sandale ali mokasine, izjemoma tudi lesene natikače z visoko peto.

Če ste opazili, da se vam hlače podajo, ne pretiravajte z njimi. Ne hodite na obiske in na prireditve v hlačah. To si lahko dovolijo le moški, ki ne morejo obleči krila.

Le v naslednjih primerih lahko ovržete pravila, ki sem vam jih navedla. Obstojajo namreč tudi večerne hlače. Seveda niso izdelane iz navadnega športnega blaga, pa tudi ne iz kamgarna, temveč iz finega svetlikajočega materiala. Poleg pristojajo zlasti copatke ali za obmorske kraje tudi leseni natikači z visoko peto.

Torej vidite, da v izjemnih primerih tudi lahko oblečete hlače

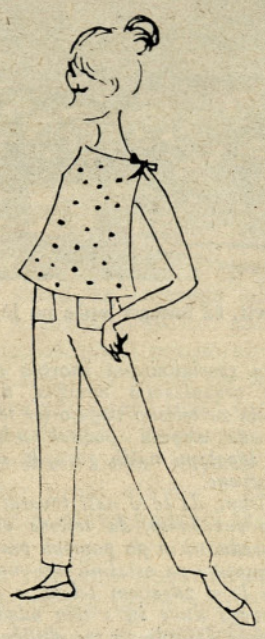

za na ples, domače zabave in za zabave v planinskih kočah.

Kljub temu, da boste zvečer za ples ob morju oblekle hlače in elegantne natikače z visoko peto, nikar ne oblecite čipkaste niti ne športne bluze. Same boste ugotovile, da pristoja za to priliko lep pulover, poživljen s koraldami ali kako drugo moderno dekoracijo.

Več vam ne morem povedati, saj boste same presodile, če lahko oblečete in kaj boste kombinirale poleg hlač, ki so zelo praktične in obenem zelo delikaten kos naše garderobe. J. J.

Moške letne obleke

Vroče sonce iztisne marsikateri vzroč vzdih izpod običajne obleke iz kamgarna. V mestu je vroče, človek bi najraje gol letal okrog. Da pa kratke hlače in srajce s kratkimi rokavi, sodijo le v dopustniške dni na morju ali kje drugje v naravi, je pa tudi res. Kratke hlače si bodo sicer tudi

1

v mestu privoščili zastopniki moškega spola z lepimi nogami, vsaj čez dan, ko je vročina nevzdržna. Za v službo, popoldanske sprehode po mestu itd., pa se je treba »obleči«. Kako?

Spravite tople volnene obleke v omare! Vsak naj bi imel vsaj dvoje dolge poletne hlače iz svetle balonske svile ali platna. Te so brez zavihkov in primerno ozke.

Pametno je imeti celo obleko iz balonske svile — je praktična in hladna in lahko je zelo elegantna. Suknjič pri taki obleki ima podlogo le do polovice hrbta.

Iz balonske svile ali rips-popelina, je praktično poletno oblačilo suknjič, krojen kot srajca. Je lahko nepodložen in ga lahko nosite brez srajce. Pod ovratnikom si lahko zavežete svilen pisan šal, ki bo osvežil videz (sk. 1).

Srajce s kratkimi rokavi učinkujejo v mestu smešno in neestetsko. Nosili jih boste za doma in za k morju. Lahko so brez

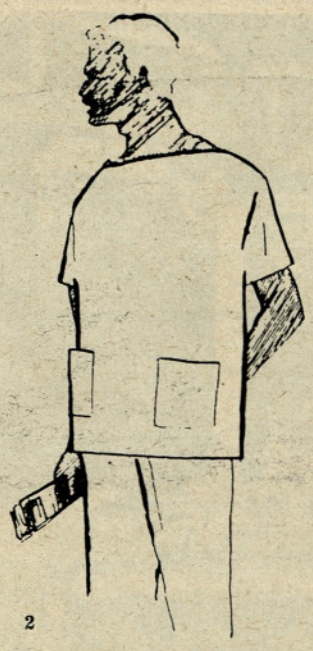

2

ovratnika in iz prozornega zračnega materiala (skica 2).

K svetlim hlačam pristojajo skoraj vse srajce, temne in svetle, progaste in enobarvne. Če je

3

primeren kroj srajce, jo lahko nosite tudi čez hlače. Za sprehode v mraku, pa je najlepša temna srajca, bodisi iz jerseya ali katerega drugega materiala (sk. 3).

Kaj pa čevlji? Čez dan so najhladnejše sandale, žal pa niso tudi najlepše. Lahki luknjičasti čevlji iz svetlega gladkega ali semiš usnja, imajo letos zaokroženo ali pa široko odsekano konico. — Taki so prav lepi in primerni skoraj za povsod.

Prilagam še štiri modele obleke za našo najmlajšo ljubljenko. Narejene so iz kombinacij dveh vzorcev pike — enobarvno blago — črte. Iz raznih ostankov in krp blaga ima vaša hčerkica ljubko oblekico, krilce, bluzico ali predpasnik.

Stanka Bole

Članice in člani kolektiva!

Sporočite nam, če ste z modnim kotičkom zadovoljni, in kaj si še želite, da vam bomo lahko ustregli

Uredništvo

S PRISPEVKI ZA DEBELI RTIČ SMO SE DOBRO ODREZALI

Na pobudo odbora rdečega križa Slovenije in na priporočilo Občinskega odbora rdečega križa Kranj, se je med drugimi podjetji tudi naše vključilo v nabiralno akcijo, da bi tako skupno zbrali potrebna denarna sredstva za dograditev zdravilišča na Debelem rtiču.

IO sindikalnih podružnic po EE so obrazložili potrebo po tej akciji, ki so jo podprli tudi obratni delavski sveti. Da bi odpadlo pobiranje od vsakega člana, ki je zamudno in težko izvedljivo, so obratni delavski sveti dali sredstva kar iz rezervnega sklada osebnih dohodkov. Podjetje je tako zbralo 1,036.000 dinarjev, kar znese povrpečno na zaposlenega okoli 300 dinarjev.

Pohvaliti je treba člane kolektiva in predvsem obratnih delavskih svetov, ker so takoj razumeli zares nujno potrebno graditeljev omenjenega otroškega zdravilišča, saj bomo tako skupno omogočili zdravljenje in oddih mnogim otrokom, ki so tega zelo potrebni.

Tovariški odbor se vam lepo zahvaljuje!

TOSP

OBVESTILO

Tovarniški odbor sindikalne podružnice podjetja išče člana kolektiva, ki bi kot poverjenik nabiral naročnike za list

DELAVSKA ENOTNOST

Za svoje delo kot poverjenik, bi prejemal 10% od plačane naročnine vseh naročnikov, za vsakega rpidobljenega naročnika pa bi dobil še 200 dinarjev nagrade. V zvezi s tem skleneta Uprava DE in poverjenik pogodbo, ki je na vpogled v pisarni sind. podružnice.

Kandidati naj se javijo v pisarni čim prej!

Tovarniški odbor

Mojdun, kako mora ta revež stalno letati sem in tja. Nič čudnega ni, če vsak mesec strga čevlje, če je v zimskem času večkrat bolan in dostikrat preutrujen. Ker vem, da vas sedaj že močno zanima, kdo bi to bil, bom kar na kratko povedal, da sta to oba vratarja v obratu II. Kdor je že bil v obratu II ve, da je tam vratarnica zelo nerodno postavljena, ker je do vhodnih vrat za avtomobile kakih 20 metrov daleč. Seveda na videz to ni veliko, je pa veliko, če moraš to pot narediti stokrat na dan, če moraš pri tem še preko strmih stopnic itd. Kar predstavljajte si, kako šele mora biti to prijetno, če gre dež ali pa sneg, če je hud mraz in podobno. »Če je tako hudo, zakaj pa potem nič ne pokrenejo?« boste vprašali. Veste, že več kot dve leti delajo strokovnjaki načrte za takšna vrata, ki bi se odpirala in zapirala kar na gumb, ki bi ga pritiskali v vratarnici. Razumeli pa boste, da je tak mehanizem zelo zelo zapleten, da so zanj potrebni dolgoletni študiji in morda celo praksa v inozemstvu. Če bi bil jaz vratar, pa ne bi tako sem in tja letal vsak dan, ampak bi si zadevo uredil nekako tako, kot imajo »furmani« pri konjih; dve vrvi in nekaj vzvodov pa bi se vrata kar lepo odpirala in zapirala v splošno veselje in zadovoljstvo vratarjev in v sramoto tistih, ki že dve leti pacajo načrte, čeprav bi bilo lahko vse gotovo v enem tednu.

Nekega dne me je pot zanesla tudi v tiste prostore, kjer delajo šablone za filmski tiskarski stroj. Da vam po pravici povem: notri sem bil pet minut, pa sem jo kar malo pijan potem primahal ven, čeprav sem imel vseh pet minut na ustih robec. Če bom moral še kdaj tja notri, si bom nabavil plinsko masko, ker še ne bi rad »umerl«. Nikakor ne morem razumeti, kako lahko delavci tam notri delajo kar osem ur! Sicer pa pravijo, da jih vsak dan močno boli glava, kar jim zares rad verjamem. Kak dober ventilator bi bil tam zelo na mestu. Čudno je, da takšne potrebe ne uvidi varnostni tehnik ali pa sanitarna inšpekcija. Če pa je tam že kak ventilator, potem pač ne odgovarja, ker je zrak resnično težak in omamlja.

V tkalnici II sedaj lovijo neko tičico, ki si s prostaškimi besedami (izraža jih kar s svinčnikom na straniščna vrata) daje duška. Naj bo kar prepričana, da jo bodo dobili, potem bo pa žalostna, ko bo morala s trebuhom za kruhom. Naj ja ne misli, da je službo tako lahko dobiti! Pametno bi bilo, če bi s takim obnašanjem in netovariškimi odnosi prenehala, ker bodo le njej sami v škodo in breme.

Te dni bodo prišli v podjetje trije učitelji iz osnovne šole. Verjetno se vam bo čudno zdelo zakaj, pa je zadevica čisto enostavna; prišli bodo učiti brati in pisati vse tiste, ki še ne znajo. Da pa imamo v podjetju še vedno veliko takih članov potrjuje dejstvo, da mečejo prošnje za odpadni material v skrinjico uredništva, čeprav je bilo že večkrat objavljeno, da tega ne smejo. Urednik mi je celo dejal, da bo v prihodnje vrgel vse take prošnje v koš, ker drugače tako ne bo pomagalo. Jaz pa pravim, da jih bodo učitelji vsaj toliko naučili, da bodo lahko vsaj opozorila prebrali. Či jih bodo pa razumeli, je pa seveda težje vprašanje.

Ko takole letam po obratih, mi je pri srcu zares lepo, saj kar naprej gledam ljubezenske idile; tu se dva stiskata, tam lovita ali pa zaljubljeno gledata, stroji pa pojejo svojo čudovito pesem o produktivnosti in visoki kvaliteti. Škoda, da se urednik včasih ob nepravem trenutku pojavi in tak parček prepodi, mene pa prikrajša za nadaljnji užitek. Ko sem bil še pri vojakih, sem vedno, če smo zabušavali, dejal: SAJ GRE VSE V ROK SLUŽBE! Verjetno tudi omenjeni zaljubljenci in klepetavčki pravijo, da gre vse v rok službe.

Nekateri člani kolektiva se jezijo, če dobijo vabilo za to ali ono sejo pozneje ,kot je seja sama. Naj se vendar nikar ne razburjajo, ker jim tako vsaj na sejo ni treba priti. Jaz bi bil pa zares vesel, če bi vsa vabila dobil šele po sejah. Razumem pa, da so žalostni in jezni tisti, ki brez sej ne morejo živeti, pa čeprav na njih samo sedijo in poslušajo. Vsem takim bi svetoval naj spremene poklic, saj se danes da dobiti tudi takšno delovno mesto, kjer hodiš s seje na sejo, brez prestanka, brez oddiha. Dobra stran takega mesta je še, da si lahko mimogrede nabaviš kakšno škatlo, ki te s prijetno brzinico nosi od seje na sejo in drugam.

V predpredilnici, saj ni res, v stari predilnici so sedaj enostavno odtrgani od ostalega podjetja. Veže jih le še zasilni hodnik, skozi katerega pa je dokaj nevarno potovati. Tam nimajo več niti klima naprav niti ostalih naprav, pa so zato, ker jim je preveč vroče, kar streho odprli. Kdor zna, pač zna, pravim jaz! Ker verjetno tudi vode za umivanje nimajo več, jim bo odprta streha služila kot umivalnik, seveda le, če bo deževalo.

Tudi v prizidku se žene pritožujejo, in sicer v prvem nadstropju. Tam sta dva oddelka, ki zahtevata vsak drugačen pogoj vlage in temperature, je pa za oba ista klima naprava. Sedaj je pač za ene preveč toplo, za druge premalo, za ene preveč vlage, za druge zopet premalo. Seveda tega problema ne bi uspel rešiti niti kralj Salamon, pa naj zato kar potrpijo. Zanimivo je pa le, da se takšne in podobne težave ni predvidevalo že pri sami gradnji, saj bi se takrat verjetno le dalo zadevo pravilno in odgovarjajoče rešiti.

Pravijo, da se je pri novi belilnici že zataknilo. Urednik sicer pravi, da so to le čenče, meni pa le ne gre v račun, da bi čenče nastale kar od nič. »Kdor čaka, ta dočaka,« mi je dejal zadnjič Janez, pa bom zato tudi jaz počakal, saj enkrat vse na dan pride.

Takole, sedaj bom pa lepo zaključil, da ne bom zopet predolg. Upam, da ste z menoj še vedno zadovoljni, saj ste me v anketi kar dobro pohvalili.

Lep pozdrav, vam vdani Leteči čolniček!

Nagradno: KRIŽANKA IN IZPOLNJEVANKA

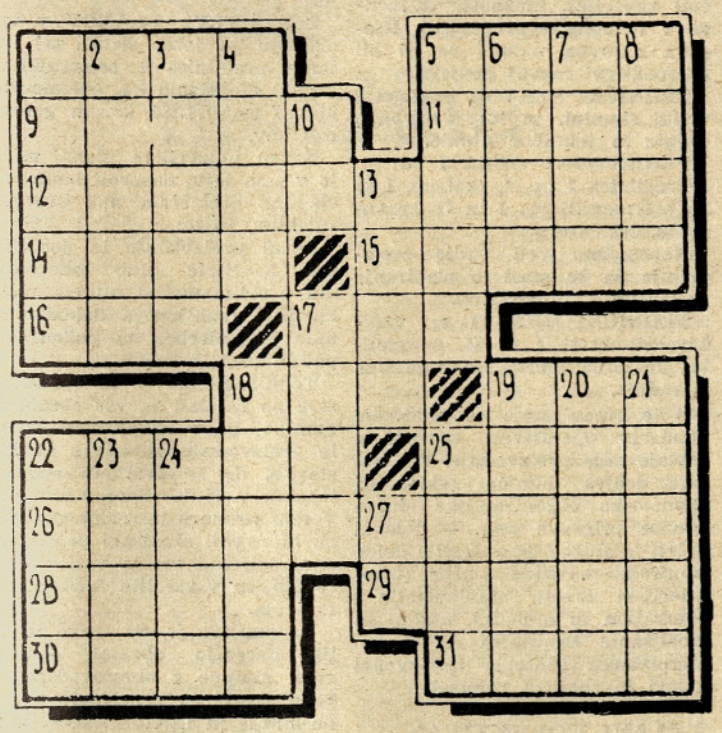

Vodoravno: 1. pogodba, zveza, dogovor, 5. žensko ime, 9. trava druge košnje, 11. originalno ime italijanske prestolnice, 12. velik otok ob vzhodni afriški obali z glavnim mestom Tananarive, 14. vrsta rdečkaste barve, 15. partizansko ime slovenskega narodnega heroja Franceta Rozmana, 16. varuh domačega ognjišča pri starih Rimljanih, 17. kratica potovalne agencije »Izletnik«, 18. tip Citroena, ki ga izdeluje tudi naša tovarna motornih vozil Tomos v Kopru, 19. oddelek rimske legije, 22. planota v Triglavskem pogorju, zahodno od Bohinja, priljubljena smučarska točka, 25. žlebič v deskah ali dogah, 26. del matematike, ki proučuje števila, 28. znana tovarna obutve iz Tržiča, 29. francoski general, vodja ultraške organizacije OAS, ki je bil nedavno obsojen na dosmrtno ječo (Raul), 30. gorski prelaz na Velebitu, 31. nemški atlet, olimpijski zmagovalec in svetovni rekorder v teku na 100 metrov (Armin).

Navpično: 1. del pristaniške obale, ob katerem pristajajo ladje, 2. napad, naskok, 3. filmski izraz za posneti prizor filma, 4. snov, materija, 5. nabirek, niz, 6. kratica ciprske organizacije, ki se je borila za osvoboditev izpod Britancev in priborila Cipru svobodo, 7. zdravilna travniška rastlina, 8. pritok Rena iz Švice, 10. kemični znak za element srebro, 13. kraj v severni Italiji, južno od Torina, znan po penečih vinih, 17. vrhovni cerkveni poglavar muslimanov, 18. ime epskega pesnika Aškerca, 19. največji hunski poglavar, imenovan »Šiba božja«, 20. igralec državnega košarkarskega prvaka Olympije iz Ljubljane, 21. priimek dveh madžarskih pesnikov preteklega stoletja, očeta in sina (Janos in Laszlo), 22. vrsta pokrivala, 23. planinska ptica ujeda, 24. ime predsednika centralnega komiteja LM Jugoslavije Tripala, 25. zvezna ameriška država v goratem zahodenm delu ZDA, 27. ime črke.

IZPOLNJEVANKA

Do srednje navpičnice:

1. ime znamenitega madžarskega skladatelja Bartoka, 2. vrsta

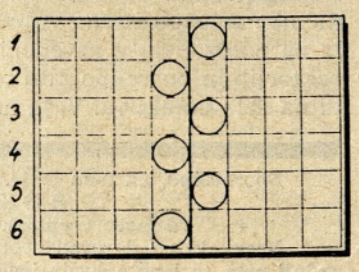

močnate jedi, narejena običajno iz jabolk, 3. slovenski celovečerni umetniški film, 4. fizikalna enota za silo, 5. najbolj razširjeno prevozno sredstvo, 6. najdaljši pritok Volge.

Od srednje črte do konca lika:

1. sodobni italijanski filmski igralec in režiser (Vittorio de), 2. velik hrib, 3. del imena nemške vojne vohunke med zadnjo svetovno vojno (Mata), 4. ime predsednika centralnega komiteja ljudske mladine Jugoslavije Tripala, 5. ime slovenskega humorističnega pisatelja Murnika (»Ata Žužamaža«), 6. pogorje v Bolgariji med Vitoško in Pirinom.

Skozi ves lik:

1. pogorje na jugoslovansko-grško-bolgarski tromeji, 2. slavni grški matematik in filozof z otoka Samosa, ki je prvi postavil pravila o razmerju stranic v pravokotnem trikotniku, 3. velika puščava v južni Afriki, 4. del mehanike, ki proučuje gibanja teles glede na sile, ki ta gibanja povzročajo, 5. reka in država v Severni Ameriki, 6. nekdanja ljudstvu sovražna dvorna stranka.

Na označenih poljih dobiš največjo puščavo na svetu, ki pa je v zadnjem času močno pridobila na svojem pomenu zaradi novoodkritih bogatih vrelcev nafte.

Postani tudi ti član BVP!

Namen BVP je, da nudi članom kolektiva brezobrestno posojilo do 30.000 dinarjev. Pravico do posojila imajo seveda le člani, in sicer pod naslednjimi pogoji:

5000 dinarjev posojila dobi tisti član, ki je član več kot 6 mesecev, 30.000 dinarjev pa, če je član že eno leto. Vpisnina znaša 30 dinarjev, mesečni prispevek pa 200 dinarjev. Član lahko vlaga tudi večje zneske ter ima pravico, da višek dvigne kadar želi. Za posojilo je treba vložiti pismeno prošnjo zato, ker ni dovolj denarja na razpolago in je treba čakati, da prideš na vrsto.

Člane vpisujejo v EE naslednji: predilnica I — Romana Basaj, tkalnica I — Lojzka Tišler, oplemenitilnica I — Marija Zdešar, adjustirni oddelek — Jelka Mikec, vzdrževalni obrati — Ciril Praprotnik, splošna uprava — Fanči Knez (obrat I) in Ivka Pisovec v obratu II.

Razumljivo je, da imajo pravico postati član tudi vsi člani kolektiva iz obrata II!

Trenutno ima BVP 543 članov.

Vročica-prijateljica ali sovražnica

(Nadaljevanje s 4. strani)

vmesne dobe popolnoma brez vsake vročice.

Do katere višine vročica ni nevarna? Za višino, ko bi vročica postala nevarna, pravzaprav nimamo nobene mere oziroma pravila. Vročico nad 42,8 stopinj C preživi le malokdo, pa tudi nad 41 stopinj C doseže le malokdo. Zdi se, da ima telo že samo nekako zasilno zavoro, ki se vključi pri takem stanju sama od sebe in izzove celo vrsto pojavov za ohranitev življenja. Tak bolnik se navadno pogrezne v nekako stanje spanja ali globoke nezavesti, krvni dotok k žilam na površju telesa se okrepi in posledica je, da se pojavi obilno potenje. Pot lije curkoma. Vse to pa vodi k močni in nagli ohladitvi ter zaradi tega k padcu vročice.

Vročica je za nas danes še vedno nekoliko plašljiva, ima pa navadno celo vrsto dobrih in ugodnih lastnosti. V telesu stopnjuje organizacijo belih krvniček (leukocitov), ki so bojevniki proti bakterijam in virusom, dalje izzove pospešeno tvorbo antiteles, ki more bacile in po najnovejših raziskavah izzove tudi tvorbo hormona ACTH, to je uporne snovi v telesu, ki so ga oslabili bacili. Zdi se tudi, da vročica pospešuje in krepi delovanje penicilina in drugih antibiotikov.

Več vrst bakterij je, ki jih uniči ali pa vsaj močno oškoduje že zvišana temperatura sama, čeprav ni zvišana do take mere, da bi bila škodljiva (ali pa vsaj v veliki meri!) tudi telesu. V preteklem stoletju so n. pr. opazili, da so popolnoma ozdravili od svoje bolezni sifilitiki, če so se okužili z malarijo ali tifoznimi obolenji, torej boleznimi, ki povzročajo visoke temperature. Te visoke temperature morajo že same po sebi sila neugodno vplivati na povzročiteljico luesa spirocheto pallido ali jo celo popolnoma uničiti. To dejstvo je napotilo dunajskega psihiatra Wagner-Jauregga, da se je lotil zdravljenja paralize s tem, da je paralitikom vcepil malarijo. In zdravil je z uspehom.

Našim najnovejšim spoznanjem so seveda morala kloniti marsikatera stara pravila. Njega dni je bilo v navadi, da so vročičnega bolnika naravnost izstradali. Dajali so mu pičlo hrano in tako dieto, da je bolnik pošteno stradal in dostikrat je bilo to stradanje tudi direkten vzrok poslabšanja bolezni in celo vzrok smrti. Danes vemo, da vročični bolnik porablja zaradi vročice mnogo več beljakovin in tekočin, zato mu dovajamo teh snovi več kot normalno, ne pa manj, kakor so to počenjali včasih.

Prav tako je bila stara, grda navada, da so bolnika z vročico zavijali v debele odeje in ga tiščali v pregreto sobo, da bi »izpotil« bolezen. Obteževali so na ta način srce, ki že zaradi vročice same mnogo več trpi kot normalno. Telo si vendar že samo najbolj in na vse načine prizadeva, da bi se bolezni iznebilo. Čemu mu torej ta napor oteževati? Dandanes je bolniška soba prijetna hladna, odeja na bolniku lahka.

Doslej se je vedno sodilo, da mora vročični bolnik takoj v posteljo. Pod gotovimi pogoji se dandanes zdravniki tudi tega pravila ne drže povsem točno. Opazovali so, da se otrok v postelji nič prej ne iznebi vročice kot če je pokonci v dobro zavarovani sobi ,kjer ni nevarnosti, da bi se prehladil. Postelja ni torej zdravljenja nič pospešila. Moderni zdravniki prepuščajo celo otrokom samim, da se odločijo za posteljo ali ne. Seveda velja to za lahke bolezni, saj pri hudih boleznih bolnik že itak ne vzdrži brez postelje.

Splošno je treba reči, da je v novejšem času vročica izgubila mnogo svoje grozljivosti. Moderni zdravniki prepuščajo vročici svojo pot, ki regulira bolezenski potek, izvzemši primer, če bolnik zaradi vročine slabo spi ali pa seveda, če vročica traja le predolgo in zaradi tega ogroža zdravstveno stanje srca ali kakega drugega važnega organa.

Po novejših dognanjih se vročico da presojati večinoma bolj kot prijatelja kakor pa kot sovražnika.

KAKO IZBRATI FOTOGRAFSKI APARAT

●●● (nadaljevanje)

Navadni, brez daljinomera, brez samosprožilca, zaslonka: 2,8 (2,9) do 16, časi: B, 1s, 1/30 (1/25), do 1/300 oziroma celo 1/750 (Werra) znamke: Werra, Altix, Agfa Sileta itd., za od 20 do 31 tisoč dinarjev.

Aparat z daljinomerom, samosprožilcem; zaslonka: 2,8 do 22; časi: B, 1s, 1/5 do 1/500 in 1/750 (Werra); znamke: Werra, Yashika, Agfa za od 40 do 52 tisoč dinarjev.

Zrcalne kamere

Dosedaj navedeni aparati so takšni, da je treba razdaljo predmeta določiti kar na oko in jo nastaviti na objektivu, z daljinomerom pa jo nastavimo direktno s pomočjo posebnega vgrajenega sistema oziroma mehanizma, vendar je treba pri enih in drugih gledati skozi posebno iskalo.

Zrcalne kamere predstavljajo v tem pogledu velik korak naprej, saj gledamo pri njih predmet direktno skozi objektiv, ga vidimo v isti obsežnosti, kot bo pozneje slika in poleg tega določamo tudi ostrino kar direktno, se pravi, s tem ko pomikamo posebni obroč na objektivu, nastavimo tudi predmet ostro za oko (razdaljo). Razumljivo je, da so te kamere znatno dražje, in to:

EXA — 55.000 (zaslonka 2,8 do 22; časi: B, 1s, 1/25, 1/60, 1/150)

PRAKTIKA — 66.000 dinarjev. (Blenda) Zaslonka: 2,8 do 16, časi od B do 1/500, izmenljiva optika. (Izmenljiva optika je pomembna za tiste fotografe, ki poleg navadne fotografije slikajo še na primer rože, majhne živali itd. pa morajo zato vstaviti vmesne obročke, dalje za tiste, ki želijo uporabljati poleg navadnega objektiva še širokokotnega in teleobjektiv).

EXAKTA — 170.000 dinarjev. Je vse vrste slikanja. Čeprav imajo zrcalne kamere veliko prednosti pred drugimi, pa je tudi z navadnimi aparati možno dobiti lepe in povsem odgovarjajoče posnetke. posebno še, če slikamo zunaj. izredno precizna in sposobna za

Nepotrebna navlaka pa je aparat z vgrajenim svetlomerom, ker vgrajeni svetlomer samo bolj zakomplicira notranji mehanizem, kakih odličnih vrednosti pa od njega ne moremo pričakovati. Če se že odločite za svetlomer, potem kupite raje ločenega, in to električnega, ker vam bo le ta resnično odlično služil. Seveda lahko dobro slikate črno-bele fotografije tudi brez svetlomera, če se boste seveda držali vedno istega filma, se pravi: iste občutljivosti in iste firme. Svetlomer pa morate imeti, če slikate z barvnim filmom!

Če na kratko odgovorimo še na zadnje vprašanje, oziroma ga še dopolnimo (deloma smo nanj odgovorili že dosedaj!), potem bi povedali še naslednje: Če mislite slikati le v naravi in izven poslopij, (zaprtih prostorov!) potem vam zadostuje kar navadni aparat, celo tisti brez daljinomera. Če pa želite slikati tudi v zaprtih prostorih, potem morate imeti nujno aparat z daljinomerom ali zrcalno kamero in seveda tudi svetlomer. Če pa želite uporabljati tudi dodatne objektive, potem morate vzeti aparat z izmenljivo optiko, in priporočamo vam, da vzamete potem zrcalno kamero.

Prihodnjič pa o filmih in drugih osnovah fotografije.

ABC pojasnjuje

●● (nadaljevanje)

zavarovane stvari rešijo oziroma, da se prepreči nadaljnja škoda. Do prihoda pooblaščenega predstavnika zavarovalnice mora ostati kraj škode nespremenjen, izvršiti se smejo le tiste spremembe, ki so potrebne zaradi zmanjšanja škode ali pa v javnem interesu.

V naslednjem bomo navedli nekatera glavna določila za posamezne vrste zavarovanja.

A. Zavarovanje proti nevarnosti požara, nekaterih prirodnih in drugih dogodkov

To zavarovanje pokriva predvsem nevarnosti: požara, eksplozije, strele, viharja, toče, zemeljskega ali snežnega plazu, poplave, padca zračnega vozila, kakor tudi nevarnost poškodovanja, uničenja ali zginitve zavarovanih stvari pri dajanju pomoči in reševanju.

Požar pomeni ogenj, ki nastane izven določenega ognjišča. Ni pa s tem zavarovanjem pokrita škoda, ki nastane pri izpostavljanju stvari koristnemu ognju zaradi obdelave ali drugih namenov. Tako ne bo krila zavarovalnica škode, ki jo je povzročil na blagu npr. odvrženi cigaretni ogorek, razen če je zaradi tega nastal ogenj oziroma požar. Škodo zaradi strele bo zavarovalnica krila le, če gre za neposreden udar strele v zavarovani objekt ali predmet. Ne bo pa krila škode, ki bi nastala zaradi posrednega ali indirektnega udara strele. Če je strela udarila npr. v transformator ali električni vod, pa je radi tega prišlo do prenapetosti električnega toka in so pogoreli elektromotorji ali aparati v drugih stavbah, zavarovalnica take škode ne bo krila. Škodo po viharju krije zavarovalnica le, če je imel ta določeno jakost. Ne bo pa zavarovalnica krila škode, če je bila neka hiša že v tako slabem stanju, da se je zrušila ob običajnem vetru; enako tudi ne, če stavba ni bila grajena po gradbenih predpisih. Pri nevarnosti eksplozije ni zajeta nevarnost, ki jo predstavlja miniranje, ki ga opravlja podjetje v okviru svoje dejavnosti (npr. gradbeno podjetje). Škodo, ki nastane ob miniranju, mora povrniti dotično podjetje samo. Zavarovalnica tudi ne krije škod, ki nastanejo v zvezi s potresom, ker gre tu običajno za ogromne zneske.

Če nastopi zavarovalni primer (nesreča) povrne zavarovalnica razen neposredne dejanske škode na zavarovani stvari še škodo, ki nastane zaradi potrebnega rušenja sosednih objektov, dalje stroške, ki so bili napravljeni radi reševanja ali zmanjšanja škode ter stroške za čiščenje in odvoz ogorin, ruševin oziroma naplavin.

Za gospodarske organizacije je sklenitev tega zavarovanja obvezna, premija pa se plača v breme materialnih stroškov.

Pri zalogah blaga (surovinah, polizdelkih, gotovih izdelkih, potrošnem materialu) bi bila določitev vrednosti težavna, ker se stanje teh zalog v teku časa znatno spreminja. Zato se je pri požarnem zavarovanju obratnih sredstev uvedlo takozvano flotantno zavarovanje — to je zavarovanje na obračunski podlagi. Na zavarovalni polici se ne navede nobene zavarovalne vsote, obratna sredstva pa so zavarovana do vsakokratne dejanske vrednosti. Gospodarska organizacija mora zavarovalnici ob določenih obdobjih javljati vrednost vseh nedenarnih obratnih sredstev, zavarovalnica pa ima pravico do vpogleda v knjigovodske dokumente oziroma knjige radi primerjave, če prijave odgovarjajo dejanskemu stanju vrednosti obratnih sredstev.

B. Zavarovanje strojev, strojnih naprav, instalacij ter aparatov proti nevarnosti poškodovanja (strojelom)

To zavarovanje krije nevarnosti zaradi učinkovanja električnega toka ali kratkega stika, dalje zaradi napak v materialu, konstrukciji ali obdelavi, zaradi razleta ali razpadanja pod učinkom centrifugalne sile, dalje zaradi pomanjkanja vode v parnih kotlih in cevovodih, zaradi zmrzovanja, kakor tudi zaradi nespretnosti, malomarnosti ali zlonamernosti delavcev ali tretjih oseb. To zavarovanje pa ne krije škode, ki bi nastala zaradi pomanjkljivosti ali napake, ki je obstojala že ob sklenitvi zavarovanja in za katero je zavarovanec vedel oziroma bi moral vedeti. Dalje to zavarovanje ne bi krilo škode, ki bi nastala kot posledica trajnega učinkovanja, kot npr. izrabljenosti, izlizanosti, utrujenosti materiala, korozije, nagrizenja in podobno. Zavarovalnica tudi ne bi krila škode, ki bi nastala zaradi obremenitve stroja preko dopustnega normativa ali pa do katere bi prišlo zaradi nezadostnega investicijskega vzdrževanja ali pa, če bi se s strojem pričelo obratovati še pred končanim popravilom. Zavarovalnica tudi ne odgovarja za škodo, ki bi nastala ob prevozu stroja izven podjetja, pač pa odgovarja za škodo, ki nastane ob demontaži oziroma montai v obratu samem v zvezi s čiščenjem, popravilom ali prestavljanjem stroja.

Strojelomno zavarovanje opreme je obvezno. Zavarovalna premija se seveda plačuje iz materialnih stroškov.

(Zaradi pomanjkanja prostora dalje prihodnjič!)

Spremembe v organizacijski shemi

●● (nadaljevanje)

mešanicami bombaža ter odpadkov.

Raziskovalni oddelek spada v kontrolno-razvojno službo. Njegova naloga bo proučevanje specifičnih nalog, kot so: uvedba sintetike, problemi škrobljenja, nove apreture in postopki, itd.; obdelal pa bi laboratorijsko vse novitete, ki bi odgovarjale proizvodnji.

Razvojni oddelek bi se razvijal po potrebi. Po njegovi ustanovitvi bi začeli predvsem s pripravami pravnega značaja, ki bi omogočile ustanovitev samostojnega zavoda v okviru podjetja.

Razvojni oddelek bi se bavil izključno z izdelavo tehnoloških projektov v obratih in oddelkih. Pripraviti bi moral vse osnove za vsako novo investicijo, ki bi jo nameravali izvesti v podjetju. V tem smislu bi moral izdelati: lokacijo za stroje in naprave, izračun kapacitet, možnosti vključitve v tehnološki proces itd. Njegova osnovna naloga pa bi bil perspektivni razvoj podjetja.

TEHNIČNI SEKTOR bo imel 2 veliki skupini, in to: proizvodne obrate in tehnične obrate.

PROIZVODNI OBRATI so:

Predilnica I in II, tkalnica I in II, oplemenitilnica I in II, gravura in desinatura.

Neposredno pod vodjo proizvodnje pa še spadajo planiranje proizvodnje in normirci.

TEHNIČNI OBRATI pa: vzdrževalni obrati I in II, energetika, mazalna služba in kapitalna izgradnja.

S to organizacijo se predvsem poudarja operativno vodenje in vsklajevanje proizvodnje. Vse naloge dobiva tehnični sektor od ekonomsko organizacijske službe (službe priprave dela — delovni načrti in službe organizacije dela), kontrolno-razvojne službe (laboratorijski izvidi, manipulacije z bombažem in odpadki, ukrepi za izboljšanje kvalitete) in od komercialnega sektorja (proizvodni nalogi in roki za izdelke).

ČLANI KOLEKTIVA!

Kot vidite se predlagajo velike spremembe v organizacijske shemi podjetja. Teoretično izgleda, da bodo te spremembe zelo pozitivno vplivale na potek dela v navedenih sektorjih in posredno zato tudi na delo kolektiva. Vaša naloga je, da se o tem predlogu pogovorite, da svoje mnenje poveste članom upravnega odbora in CDS, da bodo pri sprejemanju tega predloga lahko uspešno razpravljali in sklepali.

V tej številki na žalost nismo uspeli objaviti tudi sheme, bomo pa v prihodnjih številkah postopoma objavljali vse organizacijske sheme, da boste imeli boljši pregled tudi v tem pogledu.

Uredništvo

Proste sobote

● (nadaljevanje)

izvrševanje planov v tem obdobju.

IZVRŠITEV PLANOV v tem obdobju je torej slaba, saj ima samo predilnica I primanjkljaja 138.446 efektivnih kg, oplemenitilnica I pa 771.185 kv. m gotovih izdelkov.

Razen neizvršitve plana, pa se je v tem letu, nasproti lanskemu, občutno poslabšala tudi kvaliteta izdelkov, in to:

Izpad proizvodnje in poslabšanje kavlitete klub izboljšanemu asortimanu ne moreta nadoknaditi izgubljenega dohodka, ki nam je potreben za pokritje izpadlih prostih sobot.

Tehnično vodstvo in obratovodstva so izdelali za vse obrate dinamiko, kako nadoknaditi izpadlo proizvodnjo, seveda s predpostavko, da se kvaliteta ponovno izboljša vsaj do višine v letu 1961. V tem primeru je realna možnost, da bi uvedli skrajšani delovni teden, oziroma prosto vsako drugo soboto, in v začetku četrtega tromesečja.

Razumljivo je, da lahko tu veliko naredijo obratni delavski sveti skupno z obratovodstvi, če bodo temeljito pregledali trenutno stanje in naredili takšne ukrepe, ki bodo zajamčili nadoknadenje izpadle proizvodnje in dvig kvalitete vsaj na nivo iz leta 1961. Samo v tem primeru bomo lahko uvedli proste sobote, osebne dohodke pa na višini lanskoletnih. eČ pa teh predpostavk ne bomo izvršili, tudi ni realnih možnosti za uvedbo prostih sobot v tem letu, in jih bomo morali preložiti na ustreznejše obdobje.

Sporočamo, da nam je 17. junija umrl mož in oče

ROK OMAN

delavec v oplemenitilnici Tekstilindusa

Vsem, ki so darovali cvetje in tistim, ki so ga pospremili na zadnji poti, se lepo zahvaljujemo, posebno pa Zvezi borcev, in Sindikalni organizaciji podjetja.

Žena in otroci

Upokojenci - pozor!

Dosedaj vam je uredništvo redno pošiljalo glasilo našega kolektiva, in upam, da ste bili zadovoljni. Sem in tja ste nam nekateri poslali kratke zahvale, za katere se vam zahvaljujem, vendar sem mnenja, da bi bilo od vas lepo, če bi mi za vsako številko poslali tudi kak članek iz vaših spominov na tista leta, ko ste delali v našem podjetju in se borili za njegov napredek, kot se danes borimo. Prepričan sem, da bodo člani kolektiva z veseljem in zanimanjem brali vaše prispevke, saj nam bodo marsikaj povedali in dokazali.

Upam, da vas ne prosim zastonj. Če imate kakšno vprašanje v pogledu člankov, mi pišite, drugače pa jih pošljite po pošti ali pa preko znancev, ki delajo v podjetju, le-ti pa naj jih vržejo v skrinjico uredništva. Razumljivo je, da vam bomo vaše prispevke honorirali, in sicer: vrstico pri enostolpnem članku po 10 dinarjev, slike po 300 dinarjev, pesmice po 500 dinarjev itd.

Ker sem posebej za vaše prispevke pripravil novo rubriko, vas prosim, da pohitite!

Vsem lep pozdrav! Urednik

HARMONIKA JE NAPRODAJ!

Rant Francka iz tkalnice I prodaja klavirsko harmoniko z 80 basi. Vse podrobnosti dobite pri tov. Boris Sokliču.

PRAVILNA REŠITEV ZADNJE KRIŽANKE

I KRIŽANKA

Vodoravno: 1. kromat, -o, 6. lina, 7. LK, 9. ter, 10 .ura, 12. Ra, 13. mikron, 15. bs, 16. kit, 17. Ita, 19. de, 20. jasa,-l, 22. antika.

II. KRIŽANKA

Vodoravno: 1. Ankara,, -s, 6. Knin, 7. i p, 9. Aca, 10. mrs., 12. HK, 13. Parnas, 15. T (one) P (avček), 16. kri, 17. oro, 19. DM (nemška marka), 20. tona, -e, 22. ataman.

POZOR!

Ker smo pri križankah dvojčicah izpustili oznako za 8 navpično (gozdna rastlina), je žrebanje preloženo. Prosimo da nam napako oprostite!

Uredništvo

Križanke iz 5. in 6. šetvilke oddate najkasneje do 6. julija.

Članke in ostale prispevke pa morate poslati vsaj do 3. julija.

Uredništvo

IZJAVA

Tončka Verner, ki je napisala članek v zadnji številki pod naslovom: ČITALA SEM VAŠ ČLANEK, pravi, da se vsebina tega članka nanaša na njeno prejšnje delovno mesto, medtem ko je na sedanjem zadovoljna.